

ఆంధ్రపత్రిక

304554

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

శనివారము 1915 సం. జూలై 25 వ తేది శుక్రవారము

No 74

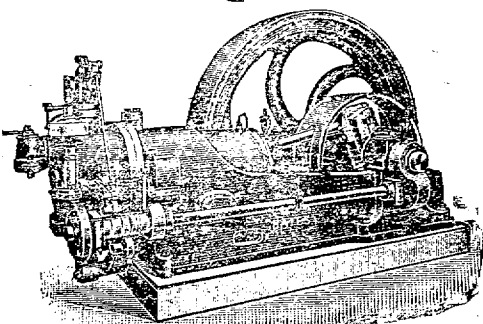
నంబరు. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర శ్వేత మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

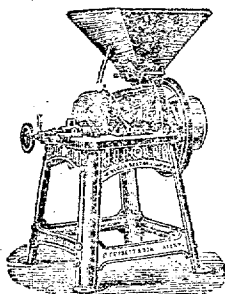
నంబర ౭౪

బేబ్బు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, కార్టోల్ ఇంజనులు

మిక్సిలి ప్రెసిడి శిక్షణ ఈ యింజనులు వీరి యేర్పాటులతో ఆమర్చబడి యెట్టి నూతనోద్యమము ఆతి తృప్తికరముగా నివేయించుచుంటున్న వీరి ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి. నూతనోద్యమ ఆతిస్వల్పము. వీరిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా శ్రమ గాదు అక్కరలేదు యంత్ర సాయదారే చాల చోట్ల పనిచేయుచున్నాడు. వీరి నడుపుట ఆతిసులభము. వేలు ఆతి సరళము. 2½ మొదలు 50 గజ్జుల పనులవరకు పాటి యంత్రు స్వేరుసామానల నహో యెప్పుడును సిద్ధముగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

మిండిచేయు యంత్రము.

వ్యవసాయములకు సులభముగా నీరు సరఫరాటు చేయు లిగినటువంటి అన్ని రకముల పంపులు, ప్రతియంత్రములు, బియ్యపుయంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, మిండిచేయు యంత్రములు, హార్లు, వాట్ల చిల్లర సామానాలు, రెల్లింగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, పాప్టింగులు, పీలెండరు ఆయిల్లు, వగయిరా యంత్రా నాణ్యమయినవి సరసమయిన ధరలకు అర్జును యిచ్చిన కంటే నెక్కువచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలు గాని కంప్రైజు చేసి కట్టి ఇవ్వబడును.

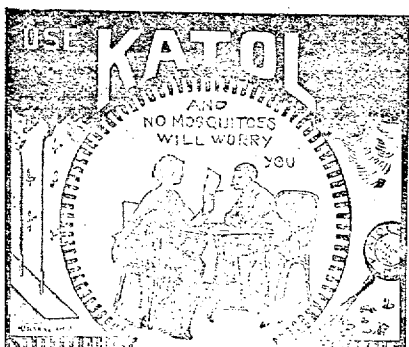
సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో, ఇంజనీర్లు,

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. నెంబులైను బీచ్, మదరాసు.

నలులను దోమలను నశింపజేయునది కార్టోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములు బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టో 1-కి ల. 0 5-0.

కార్టోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

240 కెట్టెలుగల పెట్టె 1-కి ల 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు, పడకటెండ్ల మొదలు నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటలను చిగులటనుండి కాపాడును.

స్వేదన మైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండు కార్టోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవాడు అది లేకనివిషయమైన నుండనేరదు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు అనేకబంగారు పతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినది. అజామి అంతు కంపెనీ, బీసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది

సోల్ ఏజెంట్లు:—

టి. హర్ అండుకో,

16

వై నాబహు కో, మదరాసు.

THE DAWN OF HOPE.

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY.

of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేయబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిష్కారబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కెరెంజింకవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం జేవలెనన్నను. మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక స్వాస్థ్యముగా నున్నది.

ఒక్క నోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషు, బాస్, మైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లకి రూ 0 8-0 చొప్పునను, బ్రాకులు వస్త్రాలకు అంగుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింపదలచినవాడు. మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టికకొరకు వ్రాసిన 20వ దురు.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

ధరతే. చే శ హి త ము పాక్షేభశే. ఉచితము! ఆ యు డ్వే ద ము. ఉచితము!!

అంగలైవ్యవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులందును మనకుగల ఆసాధనముగల్గ సేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన వైద్య విద్య

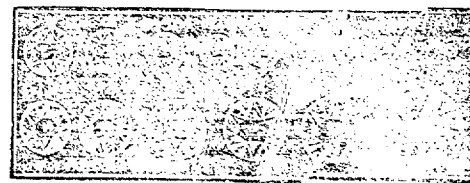
అనుభవము కోరువానికి ధరగాని పోషకగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:— రాజవైద్య నారాయణశిరోవర్తి 20 చీవాటజాక్, మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

షరావు పరకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తెలి విలాసము:— "ఉమ్మడియాక్"

ఇందుక్రింద కనుపరచి. ట్టు ఇతివృత్తాన్ని బర్మాసైబలుకు తగుమైటుల ఇమిటమో కెంపులున్ను నైక్రాంతములు వస్త్రా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారు సగలున్ను మైరాబ్బిగుల సగలున్ను వసినవాడు మా కాలలాగులను తెప్పించుకొని భరిలను తెలుపుకొని మాకుఆర్జున పంపునుంచి ప్రార్థించుచున్నాము.

పచ్చకర్పూరము	శుభ	కుంబం 1-5	0-2-0
కుంబము పువ్వు	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	5-8-0
కస్తూరి	"	"	80-0-0

అన్యుతాంజనం డిపో 100 ఫోర్టోడ్, బాంబాయి,

జూబులు.

చెరువు ఆయుర్వేదకళాశాల.

ఆయా.

ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్రమును సర్వత్ర వ్యాపింప జేయుమను కళాశాలాధి కారులు "ఆయుర్వేద భూషణ" భిక్షుగారు విద్యార్జనకులకై ఈ కళాశాల నియమావళి యందు నియమింప బడిన గ్రంథములను అచ్చటచ్చటం గల ఆయుర్వేద కళాశాలలయందును విద్యార్థులకు సర్వము లక్ష్యములను సభ్యునించిన ప్రతివాది, ఈ కళాశాల లో విద్యునించిన వారిలో బాలు వై పక్షములలో తేల్చుకొనుటకును అందు తీర్ణత నొందవారిలో సుస్కృతము నందుండు వైద్యగ్రంథములను బడివిన వారికి "ఆయుర్వేద భూషణ" అను బిరుదమును ఆంధ్రభాషయందును వైద్యగ్రంథముల బడివినవారికి "భిషగ్వర" అను బిరుదమును మరియు సమర్థులగు ఆయుర్వేద కళాశాల సామాజిక పదమును ఇచ్చుటకుగాను నూతనముగా నేర్పాటు చేసియున్నాము.

ఈ వివరములను కొరవారు ప్రెస్ బిల్ వారికి వ్రాసి చెలిసి కొనుచు పరీక్షకు రాగోరువారు ప్రవేశ పత్రికలను ఆగస్టు మాసారంభమునకు బంపుకొనవలయును. ప్రవేశపత్రికలు పతన నియమావళి మొదలగునవి ప్రెస్ బిల్ వారికి వ్రాసిన పంపబడును.

వైద్యరత్న పండిత డి గోపాలాచార్యు,
వి. వి. ఎస్., ఏ. యు. బి.
ప్రెస్ బిల్, ఆయుర్వేదకాలేజీ,
12 ఫింబునెట్టిబీధి, మదరాస్.

II

ఒక ధర్మకార్యము.

ఆయా.

కొలది దినముల క్రిందట శ్రీకృష్ణ గోదావరి యీశా ముల దివ్యాక్షి కలెక్టరుగారు మా గ్రామము విచ్చేసి యచ్చట ఆయుర్విద్యలో తోటలనివాడుక పేరుగలవారిపులను గూర్చి విచారణచేయించి తరువాతి పట్టాబిచ్చించిరి. అట్లుచేయుట లో మరలుతోటకు గ్రామముందము శ్రీ దమాన్తి శాపురము సేయఁజేసేక బాధపడుచున్న జనుల నేకులకు నివేశనస్థలముల దొర్చి పుణ్యము కట్టుకొనిరి.

తరువాత మా గ్రామములో గోవిందరాజులవారి ధర్మ కర్తవ్యము క్రిందరొక నేణుగోపాలాచార్యు యాలయము గలదు. తద్వారాజుడే నారప్పయ్య పేరుగల మహాదభావు వొకడు ఎప్పుడో యేనాడో ఒక తోటజేసి శ్రీస్వామివారికి ధర్మము క్రింద నిచ్చెను. తదాది నేటివరకు వారివలనవు యాకర్తు ఆవాసము శ్రీస్వామివారికే నివేదింప బడుచున్నది. ఇందుకు దృష్టాంతము. ఇప్పుడు దేవాలయపు నాకిట ముందర పడియున్న రాష్ట్ర ప్రస్తుతపుధర్మకర్తయైన లక్ష్మీనారాయణ రావుగారి కిండ్లి తదరాజులుగారు ఈతోటలోని చెట్లు గాలివాగు పడిపోగా నది యమ్మినుభయందపము నిమిత్తము కొనియున్నారు. కాని ముఖమండపము మాత్రము తయారగు వాలేదు. ఇప్పుడు మా గ్రామమును యక్షిటువారను కలిసి బహుభిక్షాసముతో దేవాలయముల మరమ్మరిగు జేయించిరి. ఇంక వెంటచొప్పి కావలసియున్నది. దబ్బుమాత్రము మా గ్రామమువాద జేయబడుదగ్గము. ఇట్టిస్థితిలో మా యర్హత పక్షమున శ్రీకలెక్టరు దొరవారు మా గ్రామము విచ్చేసినప్పుడు మా గ్రామముల మొదటి సదరు తోటకు స్వామివారిపేర పట్టా బిచ్చించిరి. ఇంక నెన్ని పక్షలయిన ఆవలీలగా సాను మాటయిగా కావలెను. వారికి మా కలెక్టరుగారు పుష్క భాండా గారము కలెక్టరు అనేక పదనము లాచరించు చున్నాము. వీరికి తోడ్పడే ప్రతివాడెల్ల శోభరాజు పంతులుగారికి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. కాని లక్ష్మీనారాయణరావుగారు తామువిధి కృత్యముగా జేయునలసిన పరస్పరము నుపేక్షించుచుండియు తోటకు కూడా తన పేరనే పట్టాబిచ్చించునని కోరుచున్నట్లు మాకుకళ్లు తెలిసినది. ఎంతవరకు నిజమో మాకు తెలియదు. యింకను కోరుతున్నము. ఇంకనయినను నారాయణరావు గారు తమ కృత్యములకై శ్రీస్వామి వారి పు కడుభావముతోటకై ప్రవర్తించిరి. తాముకూడా తోడతాకాగ్రములు నిర్విఘ్నముగా జరుగుటకు తోడ్పడుతుమని నమ్ముచున్నాము.

మేదూరు. ఒక పురవాసి.

హిందూదేశపు ప్రస్తుత దైన్యస్థితి.

శ్రీశేషులైన లోకమాన్యు గురుగంటి శ్రీరామశర్మ గారిచే వ్రాయబడినది.

సీసమాలిక:-

ఆచారములకెల్ల నాధారమా కద
మాచారి మాధార మై కృపించె,
మహాపాతక గౌత మార్యభక్తులు
బ్రతుకలు కల్పే బంధులను,
భారతీయుల ప్రాప్త భావములన్నియు
మాయించె నార ద్వ హస్తములను,
పండితులగొందరు కనువుల దశమాది
పున్నయబుగింప బూని రహమా!
ఆర్యదర్శిత ప్రపంచారాధనలబోను
దారు మారెయ్యబాకరలు ప్రబలె,
గోమాధిపాత్యముగై కొందరు పితాధి
కారులు దేశాపకారులయిరి,
ఆదైవతమతగాజ మడుగంటి మతగురల్
కలువాయి నేవంతమును బడిరి,
మద్రకర్తలు ధనమున్న వారినివీడి
పీడింపసాగిరి బీదజనుల,
కుమరులై పదవలో గొందరు తమతప్పు
లెకక సత్యుల నేచనై,
కరణాసముద్రలై గ్రామవారిమనంబు
కరగజే విధవలకర్డుకులకు,
సంఘసంస్కర్తుల సాధింతు కమహాత్మ్య
లకు ప్రతికేయలు గలంపకెరరు,
ధరణిదేవత లనం దగువారు పెద్దెండ్ర
నమురులైకన్యల యుగురుగొనిరి,
పలలమున్నుట మహా పాతకమృతవారు
నరమాంసమయ్యంగ వెనుకరిపురు,
సత్యవతింబోలు సఖులెంచు గనరారు
శ్రీద్య మెందలంటి క్షీణగుగుట,
బలులగు పననసంధవులకు బకలిందు
బనియెంతు కొగు లెకకులిపుడు,
అశక్తి నెరులేరు కర్మనాడులదేశ
మునకుబుట్టిక పారుబోతునుతులు,
అన్యాయను పారకాడనేర్పియు వాడు
పరుగిడంగను వెక్కు బడవలసె,
అన్యల విద్యల కాశ్రయం విద్యల
కన్యకేశంబుల కమగవలసె,
పరులకుబ్రతుకంగ దొవుమాసినవారు
పరదేశములకేగి బ్రతుకవలసె,
బానిసత్వమును కలుకెంగునవారు
నేరకాకృతుల జిక్కవలసె,
తే. పరుల చేకొనిమి మనవాంఛలు
పొందోయట నేటికి భారతీయ
సంఘ మెంతయు కృతయుంచె! జలజనాధ!
ధరతమాత యొనర్చిన పాపము మ!

వృత్తాంత లేఖలు

గోదావరిమండల వార్తలు.

(ఒకవిలేఖను వర్తకండి).

కాలమానస్థితి

మేదపాడు జూన్ 22: మరదవూక, మేదపాడు గ్రామములలో 18-22 తేదీలలో సానుభూతియుగ వర్షము తురిగినది. వీడిపోలు జరుగుచున్నవి. చెరువులో నీరు పు జేసి మళ్లు తయారుచేయుచున్నాము. గోదావరి కాలేజీ పుష్కలముగా పొరుచున్నది. విశాఖపట్నం జిల్లాలో జరుల వాడ కన్గెరా గ్రామములలో మృగశిక్తా ప్రవేశించినతోడనే కర్షించింది. గంటి బోడిపూర్వేరి. జానునెలలో ఎండల వడిమికి తాళలేక ప్రజలల్లాడిరి. కొన్ని గ్రామములలో నీరు లేక పడినవాధ పరమేసుకెకక.

జమాబందీ.

రెండవపంట వాల్వకోత కోసికొనిరి. గోదావరిమండల ముల కరణములకు జమాబందీ యీనెల 24 తేదీతో పూర్తి కాబడును.

మామిడిపండ్లు.

నీలిమాగోవా, భంగిపల్లి, కల్కవీరు బారా మామి కాయలు చెట్లను పాలవల్లి మదిరిగా తుమ్మపాల ప్రాంతము లయందు గోదావరిప్రాంతముల తోటలలో నన్నవి. ధర 1000 కు 7 రు 8 లు కాబడియుండెను. కాకినాడ పురమందు యే అరుగుమీద చూచినను మామిడిపండ్ల దుకాణములతో శోధ నీయుగా నుండెను.

పశురామశ్రీతి.

పెద్దాపురములో పూర్తియిండ్లు 20 తేదీన పశురామ శ్రీతి కాబడినది. నొక శ్రీతి కాలి మరణించెను. తమప్రాణములైన గోలుబోవుచు గాని యింటనుండు సామానులవె మాళవిడవన

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపాఠము నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామన్యమును వృద్ధిచేయుట కనకుల మును విద్యాపద్ధతు లనలంబింపబడుచున్నవి. విద్యార్థి భవన మందు వసతులుగలవు. ప్రాచీన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శముల గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాశిల్పములందు బోధము మాస్తజిత్తుమును గూడిన జ్ఞానమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము లేర్ప పరు బడినవి. (1) చిత్రలేఖనము (ప్రీహ్యంకు జా మెట్రి కల్) (2) వర్ణలేపము (సెయికోటింగు) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడము, కమ్మగము, పోతపని, యంత్రచాల నము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు లెవెలింగు, భవ లేఖనము) (5) బుక్ బిండింగు కమర్షియల్ కర స్పాండెన్సు (6) హార్వహ్యండు లైపురెటింగు.

వై సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు లెక్చికల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. జీతములు స్వల్ప ము. విద్యార్థి భవనముందు కసతులకు కేరలము ఖిత్తులు మాత్రమే. కలాశాల ఈ జ్యూన్ 20-వ తేదీన తొలిసారి జరుగును

కోవలై మానుమంతరావు. ఎం.ఎ., బి.ఎల్
అధ్యక్షుడు.

క్రాంతి రిటెని అనుసరించి చేసుబడినది. కామినియా ఆయిర్, రిజిస్టరు

ఏ శ్రీలంక తమ శిక్షకులు ముందరగా ఉంచుకోవలెనని, రాలీపోవుటయనరి లె నిక, బహుభాషా దొరకడు నూ సెయి నాడకూడదు. ఎందుకనెన మెట్రికులు యేకాగ్రము కల్ల రావలెనున్నవి అది తెలియనివానిది తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసంగతి శ్రీతి లో ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూ నూలీకలసిరిది నూతన సంశోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె మెట్రికులను రాజ్య పురుగులను నీకెనవీజేయదు. దాని వలన మెట్రికులు రాలక తిరిగి పురుగుచుండును. ఈనూనె మెట్రికులకు పలువలె నున్నగ చేసి నెండడుగు చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరకూపమే నున్నది. ఊరుపేట తెలియని యెటువంటి పట్టణాగారానికిగూడ కామినియా తెలియ తెరసేయెయ్యును. దానిని తెలియనివాడొక్కడగునలేదు. అది మెట్రికులకు నిగంగలాడునట్టి సమాజముయన కల్గి మెట్రికుల కలిగించి శిరస్సునకు చూపుచున్నది. మెట్రికి క్రాంతిసంపురార్థ మిక్కిలి యింపయి నునాన మిట్టముగా గలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువకునుటంబట్టి నెహూరునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనమున ఒక యోగ్యతా పుత్రము కొనగొనియున్నాడు. మతియు మేముకోరికయే నేలకొని యోగ్యతా సాక్ష్యములు మూడు వచ్చుచున్నవి. కామినియా తెలియముక్క గుణమును పరీక్షించుటకు ఆరణ్యప్రాంత

పంపినయెడల ఒకనాటికి ధృవమోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తెలుము ఇవాడుగా పంపబడును. నెల సీసా 1-కి గూ. 1-0-0 మామిడిసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖర్చున తగు. (ప్రతిచిల్లరకు కాయలలో దొరకును.) సోల్ విజంటు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15కి జూమామసీరు, బూబులు మద్రాసు ఏజంట్:- శేతా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 23, చెనాబాబ్ కోడె, పూలండ్డిపం, మద్రాస్.

ప్రకటన

శ్రీమద్విజయనగర సంస్థానములోని శ్రీసింహాచలము, శ్రీహర్మ్యం, శ్రీరామేశ్వరము, మొదలగు యాత్రాస్థలములలో నున్న నేపాలములకున్న స్వామిదర్శనమును చేయగోరు వైశ్యులు, శూద్రులు, మున్నగు వ్యాప్యజేతరులనుంచి వసూలు చేయబడుచున్న నుంకము ౧౯౧౫ సంవత్సరానికి ౧ తేదీ నుంచి పరిపాలించబడుననియు, ఆ తేదీనుండి శ్రీస్వామివారిని నయిలపుచ్చేవారు తప్ప తక్కిన సమస్తహిందూయూరియులు నుంకము చెల్లించకగ్గరలేకయే సంస్థానములోని దేవాలయముల లోనికి పోయి స్వామిదర్శనము చేయవచ్చుననియు నెల్లరకు నిండుగులక తలెరుచేయవలయును.

జె. సి. హెచ్. ఫాలరు, మేనేజరు.

వాతావరణ సీతీ.

1915 సం॥ జూలై 25 వ తేదీ.

Table with 7 columns: ప్రదేశములు, గడిచిన 24 గంటలలోని అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత, గడిచిన 24 గంటలలోని అత్యంత తక్కువ ఉష్ణోగ్రత, గడిచిన 24 గంటలలోని సగటు ఉష్ణోగ్రత, గడిచిన 24 గంటలలోని గరిష్ఠ వర్షపాతము, గడిచిన 24 గంటలలోని సగటు వర్షపాతము, గడిచిన 24 గంటలలోని గరిష్ఠ గాలి వేగము. Rows include: గోపాలపురము, వారణాసి, కాకినాడ, బాపట్ల, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నాగపట్టణము, కొలంబొ, తిరువనంతపురము, కొచ్చిన్, కల్కికోట, మంగళూరు, బొంబాయి, హైదరాబాదు, ఆంతర్పురము, బల్లారి, కర్నూలు, కడప, బెంగళూరు, కొడైకనాలు, ఉడకమండలము, కోయంత్తూరు, కల్వారు, నేలము, తిరువనాపల్లి, పుదుకోట, మధుర, తిరువల్వేరి.

హిందూ ప్రాంతములందు వాయుభావము కొద్దికొద్ది తక్కిన ప్రదేశములందు వృద్ధియైనది. తుపానవలన స్కాంధులలో వాయుభావము తగ్గిపోయినది. పడమటితీరమునను, బంగాళాఖాతముయొక్క ఉత్తర భాగమునను ఈ దిశగాని నీచుచున్నది. సముద్రము ఆల్టిట్యూడులను గూర్చినది. చెన్నపురి తీరమున శీతోష్ణ సీతీయించు మార్పు లేదు కాని బొంబాయి, కడప, గల్లప, గల్లపమండలములలో డిచాల లెక్కవగుచున్నది. అన్నిచోట్లను పక్షిప్రవాసము కడితెక్కినదిగా నున్నది. రాత్రులందును సామాన్యస్థితికి లెక్కవగుచున్నది. కొండప్రదేశములందు మాత్ర మిట్లులేదు. వాయుమండలమున లేమ విశేషముగ కలదు. వచ్చును చల్లముగ పట్టుచున్నది. పడమటి తీరమున నడమితిరుగున దక్కనలూను, స్కాంధులలో కొంత భాగములలో, విశేషముగను, రాజధానిలోని లెక్క ప్రదేశములనున్నటిలోను కొద్ది గను కనిపించినది.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

స్థానిక వార్తలు

వృత్తు :— 1-1-1915 వ తేదీ మొదలు ఇప్పటికి 11-30 రుప్యల ధర్మము కలిగింది. సగుటున నీ ఆరు నెలల లోను 6-78 రుప్యలు కుదరవలసియుండెను.

నుకలుగలిగిన సభ:— ఈసభవారు చెన్నపురినుండి 10౬ నమలక్రితము తిరునల్వేరికి వెళ్లి ఆచట నాటక ప్రదర్శనముల కలన పోయెను సంతసమును కలిగించుచున్నానని తెలియుచున్నది.

భాగవత తత్వబోధిని సభ:— ౨౬వ తేదీ శనివారమునాడును ౨౭వ తేదీ ఆదివారమునాడును సాయంకాలము ౪ గంటలకు టంగుపాల వీధిలోనన్న హిందూ తియోలాజికల్ మోసూలులో శ్రీ దంకపాపస్వామి దేవాలయమున దర్శనముగ శ్రీమాన్. శ్రీ శ్రీనివాసరాధురభట్టరు గారు యక్కడి: బృహద్రథము కుచేలోపాభ్యాసమును కరుణగా మాదికధా కాలక్షేపముల నొనర్చెదరు.

శ్రీమద్వసుదత్త పంకిత టి. లక్ష్మణాచారి భాగవతాదు గారు. — వీరివ్యక్తి వాచకచేర వాక్కులు పురుక్కొట, మేల్వీరలపట్టి రామనాడు; కొత్తమాణిక్యము చేతకోటమున్నగు ప్రదేశములలో కాలక్షేపములను గీతోపన్యాసములను గాంచి తిరువాడి చేరి. ముందునెల మొదటి వారమున వారపటముండి చెన్నపురికిచ్చి మామూలు ప్రకారము గీతాయోపన్యాసములను జరిగెదరు తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి సాంకేతిక లిపి సంఘము:— ఏలూరు నెలలో జరిగినదీక్షలో నీ సంఘమువారికర్త సాంకేతికలిపిని శేషకృషినివారు బాగుగా కృతార్థులైరి. అధ్యాపకమునకు సంఘమువారు పంపిన 11 గురిలో 7 గురు నెగ్గిరి. ఇంటర్మీడిటు ప్రేమకు వెళ్లిన 18 గురిలో 4 గురు నెగ్గిరి. వీరిలో 2రు మొదటితరగతిలో గూడ నెగ్గిరి. ఎలిమెంటరీ ప్రేమకు వెళ్లిన 5 గురిలోను 2రు నెగ్గిరి. వీరిలో కొకరు మొదటితరగతిలో నెగ్గిరి. జూలై నెల 5వ తేదీన మేల కీసంధువారు కార్య సాధనమును ప్రారంభించెదరు.

ఒక సవరణ:— రాధామానమన గారు: "రాధామానమన గారును పాదబాటు. ఈయన పేరు ఆంధ్ర రావు గారు ఈయన మదరాసులో స్వామికాజుకోర్టులో రిజిస్ట్రే గానున్నా నీ. కృష్ణ స్వామిరావు గారిపుత్రులు. కేంద్రీయభూమిటికలు ప్రైవేటులో 2వ భాగమున గాక 1 భాగమున నే పాఠ్యులైరి. ఈయన నిరుడు చెన్నపురి కిక్కిరివచ్చాలయమున బి. ఏ హాస్య పరీక్షలో 7 విజితాస్త్రమున మొదటితరగతిలో పాఠ్యులైరి. ప్రైవేటు ౧౦ భాగమున నీయన పాఠ్యులైందున నీయనకు సాలుకు 40 పాటులు బహుమాన మియ్యబడి: దని యొకరు మదరాసు మెయిన్ కలెక్టరు వ్రాసెరి.

ఒక పల్లెవెల్లనానిని మొలకొకరులు:— ఈనెల 22వ తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంత్రము 6-15 నిమిషముల వేళ సానధోయి వద్దకున్న డామింగో కుప్పయలో నన్న 17 గురు పల్లెవాండు సముద్ర తీరమునకు సమాపముగా కొన్ని చేప లెదరుటను చూచి కలలను పట్టుకొని వెళ్లి కలలను చేసిరి ఇంతలో నొక యాద్రవాదము విని వచ్చినది. వెంటనే నీళ్లమీద రక్తము తేలు కనబడినది. ఒక దుర్గవని ఎడమకాలును మొలకొకరులకును పూర్తిగా కొరికివేసినది. ఆ దుర్గవనికి స్పృశి లిప్పిపోయినది. వానిని వారు దరికి తీసుకొని వచ్చిరి. ఇంతలో డిక్కుకంపెనీ వారి వ్రాసు చొర గారు మోటారు బండిలో నాచారిని వెళ్లమ కొందరు పల్లెవాండా బాబుని మోసికొని పోవుచుండుటచూచి వానిని శ్రీఘ్రముగా కొని పోవుటకు తమ బండిలో నెక్కించుకొనిరిగాని యాతడు దారిలోనే చనిపోయెను.

ధర్మాత్ములవలె నడించిన దొంగకు శిక్ష:— దక్కాలో నడివడు టిక్కునధించినవచ్చిన మోసాన్నానీ మండలనుకతడు నిన్ను జాత్యుధ్ధా గణముకొరకు పుచ్చెయును న్నానని వేరు వేరుస్థలములలో సభలనుచేసి రు. ౬౦ లు వసూలుచేసి వారి చివరకు వానికి 3 సంవత్సరములు కఠింక్ష నిధించ బడినది.

వృత్తాంతములు

ఒక పల్లెవాడొక మొలకొకరులు:— ఈనెల ౨౧వ తేదీ సోమవారమునాడు కలకత్తాలో: న దీలో మోటి బాగను నొక పల్లె వాడు భాటుకర్త నొక మొలకొకరులు పట్టుకొనెను. అది ౬ అక్షర పాడుగును 3 అక్షరగుల చుట్టుకొలతను కలిగియున్నది. వట్లను పట్టుకొను పంకరములు మాడిననుచి ఆలస్యము చేతుండ మాకు వెంటపేటనే బహుమానముల నిచ్చినవి మేమినదిలోనున్న మొలకొకరులని పట్టుకొందుమని యాతడు చెప్పెను

దక్షిణవల్లూరు రాణిగారు:— హర్ మోనెక్ శ్రీ దక్షిణవల్లూరు రాణిగారు ఈనెల 28వ తారీఖున, వేసం యందు తమ నిలయనుగు లోక్తి వేల్లూరుండి, కొమరితలతోడ ఒయనమై, పంజాబునెండ గాయకట్టుండు నట్టి యు. మండలము నందుండిన మదరాసు వసుంధరాధీశు యథాం యగు హర్ యొక్కతెన్నీ లేడి వెట్లూరుగారిని పంజాబు గంటలకు దర్శనముచేసి, ఆ వారి లలాపముచే మిగుల మున్ను నవదసి యటుపిచ్చుట శ్రీమహారాణిగారు శ్రీ లేడి శక్తకునా యగు గారి సవరణమునకుంజరి. నుకలొకేతరుగు నీసాధ్య మని గృహంబు: ఫలవార తాంబూలాని సత్కారంబులని యన్యోన్య స్నేహ వాత్సల్యంబున సంభాషణుభాసించి యశో వికాలయగు శ్రీరాణిగారు నాటి సాయంకాలమునకు నూ నూరుచేరి.

జాలికరమగు నొక మరణము:— ప్రాణిహ్యు టింగు యొక్క స్వేచ్ఛకు మ రా. రా. శ్రీ సి. రామనాథయ్య గారి ద్వితీయ పుత్రుడు నీ. వెంకటేశ్వరు ఆయన సుమారు ఇరువది రెండేండ్ల యాదుగల యతడు నిన్నటికన్నము సాయంకాలము నుండి ఆసుపించలేదు. రాత్రి 9 గంటలైనను నింటికీరాలేదు. రాత్రియంతయు వెదకిరి. ఆరుపడలేదు. ఈయన మదయమున నతని శరము నాగల చెటువులో వేలియాడుచుండెను. ఈ చెటువు కొండకొండకున్నది. అతడు కొంచెము మాడపోయి కాలిబారి పడియుండవచ్చును. పాపము ఇతడి సంకల్ప మే లి. ఏ. పరిక్షయను కృతార్థుడయ్యెను. ఇట్టి నురుని కోలుపోయిన తొండీయ, మా బల్లెంపురమును దుఃఖపకుట యొక విశేషముగాదు. దైవవిధి కెరలేమిచేయగలరా? అని మా విశేషుడు బల్లెంకుండి వ్రాయుచున్నాడు.

చెముడును మూగయుగల వాని నొకని:— చెరసాల కంపులు:— ఒకనికి మూగయును చెవులును గూడగలకు. అతడొక ముత్రలో నొక వెట్లె కు దొంగి నించెను. రాత్రి 2 గంటలవేళ నతడొక వెట్లెను పట్టుకొని దుకాణములో నుండి వచ్చుచుండగా దుకాణదారుని అల్లుడు చూసి వారి నడకగా వాడు మాటాడలేదు. వానిని పట్టుకొన బోగా నతడొ వెట్లెను పారవేసి పారిపోసాగెను. తరువాత వానిని పట్టుకొనిరి. వాడు వ్యాధాధిభటులయొద్ద నేమియు చెప్పనందున మూగవాని వలె నడించుచున్నాడేమో యని వ్యాధాధిపతి వానిని దాక్తరు దత్తాగారియొద్దకు బంపగా 4,5 రోజులు పరీక్షించి విడుదలముగా మూగవాడేయని ఆయన చెప్పిరి. వానికి రిమానములు కలిగివిధించి మోక్షోద్యసారి ఆంగీకారము నిమిత్తము దెలియపరచిరి.

వివేకవర్ధి పుస్తక భాండాగారము:— గుంటూరు తాలూకా కొర్న పాడు గ్రామముం నిప్పటికీ సుమారు 2 సంవత్సరముల క్రిందట నీ పుస్తక భాండాగార మేర్పాటు కాబడినది. ప్రథమములో సాంఘికులందరు తమ శ్రద్ధ కలిపించి పరిశ్రమించి నేనీ భాండాగారము కొన్ని నిజములగును మాత్ర మే ఉన్నతదశ కాంచినది. తరువాత క్రమముగా ఆంత రించినది. దీనికిముఖ్యకారణము వ్రేసిదెంటు గారు తగు శ్రద్ధ తీసి కొన కుండుట తప్ప మనోకటిగాదు. ఈ సంఘమునకు కాగ్య దర్శిగా నుండి సంఘాభ్యర్థికి పాటుబడిన మ-రా-రా-శ్రీ మల్లెటి వెంకటవరసింహం గారీ గ్రామమునుండి వెళ్లిపోయిరి. అప్పటి నుండియు ఆ కడనికి మనోకలిని నియోగించబడుట చేతను, ఆయాపనులకు నియమించబడినవారు తిరుపతులను నెర వేర్చక పోవుకల్లకు, భాండాగారము నొల్లిగా డీక్షించినది. కనక ఇప్పటికైనను వ్రేసిదెంటు గారు మ-రా-రా-శ్రీ కొర్న పాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు తగు శ్రద్ధ తీసికొని పరి శ్రమముగాక" అని యొక పురవాసీ వ్రాయుచున్నాడు.

ఆంధ్ర పత్రిక
1915వ సం॥ జూలై నెల 25వ తేదీ
శుక్రవారము
దేశభాషాపత్రికలు

నేటిదినము మాత్రమే వార్తలలో నొకదానిని చూచుచును లోకకొంతయును తలతోను కొంత సంతోషముతోను చనువలగు పుజారునందలి మొదలగు నొకదేశభాషాపత్రిక చూచుచు యీలకముగానచ్చ త-ప్రవార్తలవత్తు మరయే ధరుగ్గు యధవార్తలను బ్రహ్మంపరానని అచ్చటి ప్రభుత్వమునా రాజ్యాపిచినారు. కారణముగూడ వాడే ప్రజ్యేకించి తెలిసినారు. ఆపత్రిక ఆంగ్లపత్రిక లోని యధవార్తలకు సంబంధించినవ్యాసములను అచ్చటియధ్యక్షమునకుభిన్న మగునర్థముస్ఫురించు నట్లు భాషాంతరీకరించి ప్రకటించినదట. కాకినాడము నేమాత్రమును నెరవక ఈత్యనకాదండన నిచ్చిన యధికారులునిచ్చయముగా వ్యాయ హర్థమునవలం బించినవాడే యగునరు. దేశభాషలలో పత్రికా నిర్వహణము సులభమైనదనిగాను ఆంగ్లపత్రికలకు నుండు సహాయములు దేశభాషా పత్రికలకు సాధ్యముట గావు. ఆంగ్లపత్రికలకు అన్ని విషయములును పోషునోజీసులు నాటకపు ప్రకటనలు మొదలొంగ్లముననే చేతించుచుండును. అది నది యందనరీతిని కొంచెము గణనముంచి ముద్రకులకు చేర్చుటయే సోపానములలో ప్రథమకర్తవ్యము. ఇతరదేశములపత్రికలలోనుండి వ్యాసములు వ్యాసములుగా కత్తిరించుటే పత్రికలోనిపుటలు నింపుటకు మొదటిమార్గము. దేశభాషలవిషయమున నన్ననోవిదేశమునకు సంబంధించిన విషయములు దానిమనదేశములోని ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన విషయములుగాని మన నగరపాలక సంఘములు లోకలుబోగల విషయములుగాని కొందరు మన ప్రముఖుల యువవ్యాస విషయములు గాని అన్నిటిని వ్రాసినవాడింటె నెక్కువపరిశ్రమ ముతో భాషా తరీకరించుచున్నది. తుదకు మనసోదరులు కొందరు తమగ్రామములో జరుగు విషయమునుగురించిగూడ నాంగ్లమునవ్రాసి దేశభాషలోనికి తర్జుమా చేసికొనవలసివదని కొందరుచూడగ. వనియేమో యుండుకలదు. ప్రోత్సాహ మాంగ్లపత్రికలకు కంటె తెంతోతక్కువ యనుటలో తప్పేవియులేదు. మన విద్యాధికులకే యింకను సిద్ధిపునకు వృద్ధిచూడేను. ఇది యన్నియు నట్లుండ నహజముగానే ప్రభుత్వాధికారులకు దేశభాష పత్రికలవలన విరుద్ధాభ్యుద్ధి యెక్కువ. విషయ ప్రగ్రహణ పెక్కువగాలేని సాధారణ ప్రజలలో సీపత్రికలకెక్కువ ప్రచారముండుటచేత ని విరుద్ధాభ్యుద్ధి వ్యాయమే యగునని చెప్పవచ్చును. ఇంకాకాకినాడమునకు దేశభాషలనుండి భాషాంతరీకరించుచువారు తమయూహలనుబట్టిభాషాంతరీకరించుచుండును. అచ్చలును నిర్ణయ మేర్పడలేదు. అందుచేత దేశభాషాపత్రికల విషయముల కేంద్రపాదముగాను నామి దామోనిరీంచుటయొ చేసి దిక్కిలి అగ్రత్యక్త సందేహమున్నది. మొదటగ్రహణమును వైచేర్చు కారణములచేత పూరకము లోచాన్యములకును పంశయములేదు. సీపత్రికముకును పరిశ్రమ కావలసియున్నందున పత్రిక యంతటికిని తగినందర సర్వసమగ్రుల నియమించుట పొనగునదికాదు. కార్యాలయములనిన నప కొందరు సమగ్రులు కొందరు సాధారణులు

నుండవలసి వచ్చుచున్నది. వైచూపు చూచువారి కన్నియు కనుగొనుట కెల్లప్పుడును నవకాశముండదు. ఇతియేగాక దేశభాష లిష్టతే యభివృద్ధి సంబంధములచేత సంతోషమును కైవసుభాషాంతరీకరణమున సాధిగనయములు పొడనూపక పోవు. అందులో యుద్ధములను నానినవారుభాషాంతరీకరణమునకు గాని పత్రికానిర్వహణమునకు గాని కడంగినవారు మనదేశమున నుండజాలరు. మహాసంగ్రామముయొక్క కళల నన్నిటిని గ్రంథముల యంతలియు ఆంగ్ల సేవపత్రితయందలియు వర్ణనలను బట్టియూహ చేసియొకరీతిగా చిత్రించవలసియున్నదే గాని ఇదమిద్ధమని ప్రతిమాత్యైశమును నిష్కర్షణ వ్రాయుటకు ఏలులేదు. ఇట్టిస్థితిలో సాధారణలే ఖకులుపోరబడి యొకయర్థముగిన మరియొకయర్థమువ్రాయుట తస్మాదవచ్చుచు పత్రికానిర్వాహకులు గమనము లేమి దానిని ప్రకటింపవచ్చును. దేశభాషాపత్రికలలో 'జైపు' (అనగా వివిధములకనకరపుదిమ్మల) యభావ చేతను నకరభాషాశ్యముచే ను అచ్చుకూర్పులలో లోపములు కలిగి యర్థదోషములు తలపొపకచ్చును. ఈవిషయములన నన్నిటిని నాలోచించి పంజాబు ప్రభుత్వమునా రుత్తువును పాలించినారని నమ్ముచున్నాము. తమకింది యధికారులు జమిందారు పత్రికనుండి చేసినభాషా తరీకరణములు సరియైనవని వారిమాట మాత్రమున తృప్తిపొ దియుండిరేని కొంత యన్యాయమున కెడమంకవచ్చును ఇన్ని కష్టములున్నను దేశభాషా పత్రికలును తమకు సాధ్యమునునంతవరకు ని సందిగ్ధసమయమున తమ ధర్మమును చేక్కుగా నెరవేర్చుకొన్నదు. జర్మనీ యెన్ని యోవిధముల మిత్రమండలిని మోసపుచ్చుటకు ప్రయత్నములు చేసినట్లనేక నిదర్శనము లున్నవి. కావున ఆంగ్ల పత్రికలలో ప్రకటితమైనదిగదా యింకేమియను తలంపున తామును ప్రకటింపదలంపక చక్కగానాలోచించి వ్యాసములుగాని వార్తలుగాని దేశభాషలలోనికి దెచ్చునట్టికెట్టిఫలములనిచ్చునో గదాయ నుటను నిర్ణయించుకొని యుపక్రమించుట మంచిదని మాయభిప్రాయము మొదట నాలోచనయుండి తుదకువిశేషలోపములువచ్చుననుభయమంతగానుండక. ప్రస్తుతము దండననందిన జమిందారి పత్రిక భాషాంతరీకరణవిషయమున నేమైన చెప్పుకొనవలసియున్న పంజాబు ప్రభుత్వమువారు విని వ్యాయముకలుగవలసి యున్నచో దానిని ప్రసాదింతురని నమ్ముచున్నాము.

శాసననిర్మాణ సభ్యత్వములకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొను కాల వింకను నెంతో దూరమున్నను కొన్ని మాసములకు క్రిందటినుండియే యనేకులు తమతమ పూజ నారంభించి కొని నిర్వాచకులవద్ద నుండి సమగ్రతలను వాగ్దానముల రూపముల సంపాదింప మొనరిసి నారని వినుచున్నాము. అందు చేత సీటివల శ్రీ బాబ్జిలిమహారాజుగారి రాంగ్లపత్రికలకు వ్రాసిన యొక యత్తరము కాలానుగుణ్యముగను విదేశీబోధకముగను నున్నదనుటకు సందేహములేదు. 'అందులో' వారు సాధారణముగా మనకుగల ఒకానొక యభ్యాసమును ఖండించి నారు. మనలోన నేకులకునిర్వచన సాధికారమున్నను దాని నెల యాలోచనతో నుపయోగింపవలెనో ఇంకను నిర్ణయముకాలేదు. ఏదోయొక మొగమొటములో నెవరో యొక దేశస్థులో యొక క్షుమవచ్చి ప్రార్థించినతోడనే ఆతిథి వాగ్దానము చేయుటయు పిదప 'సంతకం'లను వ్యాయముగా నెక్కువ సమర్థుడేవచ్చినను తమ మొదటిమాటనే పాలించుకొనుటయు నాచారమయియున్నది. మాట

పాలించుకొనుట మంచిదేకాని తొందరపడి మాట యిచ్చుటయు మొగమొటములకు లోనగుటయు దేశమునకు నాము నెరవేర్చవలసియుండు ధర్మములకు వ్యతిరేకములు కాకమానవు. అందుచేత బాబ్జిలి మహారాజులుగారు చెప్పినట్లు కడపటి వరకును వేచియుండి తీర్మానించుట వివేకయుతమును వ్యాయముచునైన పనియనుటకు సంపాదించబనిలేదు బాబ్జిలి మహారాజులుగారు వ్రాయునప్పుడు తమ జమిందారి శాఖా ప్రాతినిధ్య విషయమే తలపెట్టుచుండిరనట యూహ్యము. నేను జమిందారులు లక్ష్మీపుత్రుల శత్రుమున రామారాయశింగారు ఏమ్. ఏ. గారు ఇంగ్లీషా శాసనసభలో పనిచేయుచున్నారు. ఇదివరకు మనము పంపిన యనేక పత్రినిధులకంటె వారు వారి నియమితకాలమున నిచ్చుటికి గనుబరచిన కార్య పరత్వమెక్కువయనుటలో సందేహములేదు. ఆంధ్రపైనికుల విషయమునను దేశభాషలవిషయమునను వ్యవసాయపు అప్పలకర్తు విషయమునను ఇకకంటాకున తీర్మాన విషయమునను కారాగార వాసుల శత్రుమునను వీరుచేసిన పరిశ్రమచేత పీరాంధ్రదేశమున మాత్రమేగాక హైందవభూమి యంతటను పేరుకనినవారైనారు. ప్రజలకు వీరి యెడల నసమానగౌరవము కలిగినది. మరియొక నైపున సాధికారులపక్షమునను వీరుమెప్పునందినారు. మనరాజప్రతినిధిగారు వీరిని సోక లే చిట్లు వీరులతో జేర్చి యొకపర్యాయము ప్రశంబిరి. కారాగార వాసులశత్రుమున వీరుచేసిన పరిశ్రమకును వారా నందించిరి. ఇకకంటాకున తీర్మాన సందర్భమున దానికంగీకారము సూచించుచు సర్. విల్లియము మేయరుగారు వీరిప్రతిభను కొనియాడిరి. జమిందారుల నిద్రావిషయమునను ఇంగ్లీషా శాసన నిర్మాణసభలో రామారాయశింగారు తగినంత పరిశ్రమ చేసియున్నారు. వీరుచేసినవనితో నేదియు విఫలమగుమాగ్గము పట్టినదికాదు. యుద్ధవజ్డము రాకుండినయెడల నిదివరకు రామారాయశింగారి పరిశ్రమ కొంతవరకైనను ఫలించియుండును. వారుప్రారంభించిన పనిముగియువరకు వారు ఇంగ్లీషా శాసనసభయందుండుట యొకవిధముగా నావశ్యకము. వారికంటెను నెక్కువ దేశసేవచేసిన సమర్థులు జమిందారి ప్రాతినిధ్యము నాసించి వచ్చువరకును రాగలవారున్నారని మాకిదివరకు సూచనలగు పించలేదు. జమిందారులు ముందు నిర్వచనములో వారినే పుష్కర్మర్పించుకొనట వివేకమని మాయభిప్రాయము. బాబ్జిలి మహారాజుగారును నాలోచింతురగాక యని నమ్ముచున్నాము.

మన విశ్వవిద్యాలయములలో విద్యార్థులెందుకు తేర లేదను విషయమును గుర్చి కలకత్తా యిండియను మిత్రపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

"క్రిందటి సంవత్సరమున కంటె సీడవత్సరము విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలోపాఠ్యములు తక్కువగనున్నవి కొన్ని మదరాసు పత్రికలు ఆకాశముగ ఆందోళన మారంభించి యి. వీరవండి విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలవలన వైతికానర్థములు వాటిల్లుచున్నవను భావమున గూడ స్ఫురింపజేసెను. మావట్టు కిందేమియు నాశ్చర్యకరమైన సంగతిలేదు. కొద్దికాలమునుండి కడువరులు తమ పాఠములకు విడిచి నాటకముల యందున రాబడిను విషయములయందును ఆటలయందును తమకాలమును వినియోగపరుచుచున్నారు. ఎకరికైనను కఠినమందుగాని పరిహాసమందుగాని విశేషకాలము గడపుటచెడును".

ఏమూడు విషయములను గూర్చి బాబురు ఇబ్బందిపడుచున్నారని మూలాదరపత్రిక పిచానించుచున్నదో అట్టియిబ్బందిలేవియును మనరాజధానిలో నెచ్చటను లేవనియే చెప్పవచ్చును. దక్షిణదేశపు విద్యార్థికంటె పాటుపడి చదువువాడు లోకమున

చిరోపా మహా సంగ్రామము

ఇంతాండు

లాయన పాపాగారి యువ వ్యాసము

లండను జూన్ 23:— పార్లమెంటు ప్రజల సభలో నేడు లాయరు జార్జి గాంటును పర్యవేక్షించి, నేను యుద్ధ సామగ్రిల చట్టమును గూర్చిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచున్నాను. యుద్ధ కాలపరిమితి ప్రైవేటు మరణములు యుద్ధము కలగు నలయక జయపజయములు మున్నగునవి యన్నియును గూడ యుద్ధ సామగ్రిలమీదనే ఆధారపడియున్నవి. ఏ సాంకేతిక యంత్రము ప్రయోగించినా కామధ సామగ్రిలు పూర్తి గానున్నచో ఆ సాంకేతిక యంత్రము చే మనవారు విజయమును బొందుచున్నారు. మనకు ప్రైవేటుల సంఖ్య చాల హెచ్చుగానున్నది. మన ప్రైవేటు లందరును సమర్థులు. శత్రువులు దినమునకు 2½ లక్షల గుండ్లను చేయుచున్నారని నాకు తెలిసినది. మనము శత్రువులూ పనిచేసినచో నంతకన్న నెక్కువగా తయారుచేయగలము. కొద్ది నేల లలో మనము పరానువారు తయారుచేయుచున్నంతి యా ముఖ సామగ్రిలైన తయారు చేయగలిగినచో మనము శత్రువులకన్న చాల మించి యుండుము. విజయమున కదియే యనవలయు.

దేశములో పది ప్రదేశములందు మంచు సామగ్రిని తయారుచేయుటకు నేర్పాటు చేయబడింది. ఆయా ప్రదేశములలో నున్న వర్తకులు మున్నగు వారి కమ్మిటి వీరిని వ్యవహరించును. వీరికి ఒక నిపుణుడును, యుద్ధ కార్యాలయ, నాకాదేశములవారి ప్రతినిధులును పోషింపబడును. ప్రతి ప్రదేశమునందును దొరతనమువారు వర్తకులమీదనే ఆధారపడవలెను. వీరిని పరీక్షించిన దానిని క్లౌసుచుచున్నారు. అలావులను ఎక్కువ భరణమును వర్తకులు ఆహ్వానించుచు నున్నారని ఇటీవల జరుగుట దొరతనమువారు చేయుదురు. ఇప్పుడు మనము రెవ్వులను సురభింకులను తయారు చేయువలయును. దీనికి మంచి పనివాండ్లు కావలయును. జర్మనీ గెలిపియునంటి, ఫ్రాన్సుకు తనతన తీవ్రతనమున యెడల ప్రతి మరొకరితో పరియుండును. వర్తక సంఘమువారి నిబంధనలను కలుగు ఇబ్బందులు తమంద చేసినయెడల, కొన్ని యంత్రకాలముల నివృత్తికంటె రెవ్వుల మందుసామగ్రిని తయారుచేయువచ్చును. ఇప్పుడు మనకు కావలసినదేమనగా, పరిమరుకుగ జరుగవలెను. వర్తక సంఘపు నిబంధనలను కలుగు ఇబ్బందులను తొలగించవలెను. పని జరుగు తరకాలము సమ్మెలు కట్టకూడదు.

క్రొత్త ఋణము.

లండను, జూన్ 26:— ఈ క్రొత్త ఋణ మేర్పరు ను గూర్చి నాగర సంగమాల వారిలుల చుచున్నారు. దీని వలన మనదేశమున సుప్రసిద్ధులైన క్రొత్త క్రొత్తలు చాలమంది ఇంకనుగలరని వ్యక్తి. అనేక కోట్ల పాపల భనమున నాయాసముగ మార్పులను ఆభివృద్ధిచేయుటయును పోషింప వలయును. విలువను పెంచుచుటయును ఆ సామగ్రిని దిద్దవలయు.

తోవ్యాపారము మరల రాగుట.

28.— నిన్న జరిగిన వ్యాపారమున క్రొత్త బుల్లి ముట్టల ఆమె కాపత్రము లనేకము చేయబడియెడి ముఖ్యవిషయము. ఇట్లు చేయ న్యాయాత్ము వ్యాపారము మరల వచ్చినది. ఆర్థికస్థితి క్లాప్సులుగా నున్నది. భలం తగ్గును. — పత్రికల ధర 65. 10 కి రు 2.8.4 లు 73. 100 కి రు 2.1-2 రేటు. ధరలను తగ్గువలెనేలేదు. కాని తగ్గుకొనుట కవకాశము కలిగినది.

ల నేమాత్రము నెరుంగక వైరితని సాహసించుట ప్రవర్తనలు నంగరా తోడజేయునంత విపరీత లము. అధికావగముతో నేనుననో మరియేకారణ లుగూడ నీరితని వ్రాయుట

సైన్యములు ఆయుధసామగ్రిలు.

లండను జూన్ 28:— కిచెన ప్రభువుగారు బెనుటెలెటు గారికిటుల వ్రాసిరి. కందకములలోని ప్రైవేటు భావములను చక్కగావర్ణించుచు మీరు వ్రాసిన లేఖకు చాలకృతజ్ఞుడను. యుద్ధమును సాగించుట కతిక్రూరములగు విధానముల నవలంబించిన శత్రువులతో మనకు మహాసాహసముతో పోరినట్లు కెట్టి సందేహమునులేదు. వారికి కావలసిన ఆయుధ సామగ్రిలనుం దించుటకు మేము చేయగల నానింతయును చేయుచున్నాము.

వేగువానిని తుపాకితో గొల్పించువు.

లండను జూన్ 28.— మౌలర్ ఆను జర్మను వేగు వానిని టవరులో తుపాకితో కౌల్పించువని వార్తాసంఘము వారు ప్రకటించిరి.

ఇంకొక వేగువాడు.

రోమంతాను మరయు: వేగువానిని సైనిక వ్యాయస్థానమున విచారణచేయుటకు రోమంతానుకు తీసువని కెల్లెరి.

సైనిక పరీక్ష.

లండను, జూన్ 24:— పూర్తి చిన్న సైనిక కళా కాలలో నభ్యసించు గోరువారి 175 గురిని సాంధ వారపులో నభ్యసించగోరు వారి 300 మందిని క్వెట్రాలో నభ్యసించగోరు వారి 1000 మందిని సెయైంబరు 20 గ వేదించి పరీక్షించెదను. ప్రారంభవ్యయములకిక్కువలసిన 3 గే సామలు తప్ప తక్కిన వ్యయములను విద్యార్థుల తలిదండ్రు లిదివరకెచ్చివట్టి పుడియువలసిన పనిలేదు. విద్యార్థులకు దిండునకు ఇంగ్లాండులో మూడు పిల్లలగులకు క్వెట్రాలో నాల్గువర పిల్లలగులకు ఇయ్యబడును. వారికి కమీషను లియ్యబడగానే గెం పాము అడ్వాన్సు ఇచ్చబడును.

హిందూదేశములో జర్మనీ వారు

లండను జూన్ 28:— హిందూ దేశములో నికను చాలమంది జర్మనీవారి ముఖ్యముగా క్రైస్తవమత బోధకులను స్వేచ్ఛగా తిరుగించుటకుగూర్చి నేను పార్లమెంటు ప్రజల సభలో చాలమంది సభ్యులు ప్రశ్నల నడిగిరి అందులకు ఆస్తియ చెబుచేయగలియు నడిగిరి. ప్రతివారి విషయములను తనిఖీ చేర్చుచుట చాలునని ఇండియా దొరతనము వారు నిశ్చయించిరి. నాకు వారి నిర్ధారణయును మంచి నమ్మకము కలదు. వారి విషయమును చాల క్లాప్సులుగ పరిచేసి యున్నారని ఈ దేశమునందు కన్న హిందూ దేశముననే జర్మనీలను దొరతనమువారు చాల నిగాయించుచున్నారు.

ప్రత్తివర్తకము.

లండను జూన్ 28:— ఈ సమయము గాను ప్రత్తి పని వాండ్ర ప్రతి ధుంకలినికొక నప్పుకు వారిని తిరుగించుచున్నారని యజమానులకును నేరకులకును ఉడుకు సుబంధములను మునుపటికంటె వారుండునట్లు చేసిన కొన్ని మార్పలను రూపొందుగాను వారికి తెలియజేసి. మంశవారములో మరల సభ జరగును.

మందుసామగ్రికి సంబంధించినవిలు

ప్రత్తిపనివాండ్లు సభచేయుట. లండను జూన్ 24:— యుద్ధము జరుగుచున్నంత కాలము కూలీలందరు ఇకపడలు చేయుటకు మందుసామగ్రిని తయారుచేయుట చేయుటకు ఒకటిల్లు ప్రజ్ఞాపెట్టబడినది. ప్రత్తిలలో పనిచేయు కూలీ వాండ్రవ్యవహార మందుసామగ్రిని తయారుచేయుటకు పంపించవల నదగ్గ రన్నియతగాను ప్రత్తి మరల ప్రత్తిధులతో నిన్న మాట్లాడిరి. కొంతవర కిదివరము చర్చించబడినది. కాని ఏ కృషయము నమృతకైనను మందు దిల్లులో యుక్తులగు తెలిసినవారు ముందు కూలీల కోరిక.

ప్రాప్తు

ప రాసువారి క్రవటము

లండను జూన్ 24:— ప్యాకెటు ఆగ్నియముగల చాలసామగ్రి జ్యోతిలు ముక్కులకు గాక నొడిగియును. వారి నేనలో చాలమంది హతులైరి. అట్లే మన చేతికొట్ట గల తీర్చిముగా

నితరవోట్ల జర్మనులు మందుగుండు న పరిమి తముగ ననవలయునని వున్నాడు గాని పాతకుల యుద్ధ మొక్కటి యైనను జరుగలేదు. మూజు మెట్టలమీద మేము ముందునకు పోవగలము చున్నాము. అో రైసులో ముక్కుల నెదుర్చుటకు జర్మనులు క్రొత్త సేనలను దింపి యున్నారు. కాని మేము వారిని కడిలను గూడ నోడించితిమి. వారిలో చాలమందిని పట్టుకొంటిమి. వాస్తవము: కుగూడ జర్మనులు క్రొత్త సేనలను పంపిరి. అచట వారు 2000 మిటరుల ప్రదేశమున కొన్ని గంటలలో 4 వేల గుండ్లను బరపి ట్టెణకాల మొక్కసాము నాకరిమింపగలిగిరి. కాని మేము త్రేరట్టెణముననే వారిని నిలువదించితిమి. మేము ఆల్బానులో సాండ్రును నాకరిమింపకొని అచట చాల మందిని టైలీలనుగా పట్టుకొంటిమి. అపట్టుకొనునకు తూర్పుగా వెళ్లితిమి.

ఇటలీ

ఇటలీ దేశపు సేనలు

ఆస్ట్రీయనుల నెదిరించుచుండుట. ఆస్ట్రీయావారి రక్షణపు సేనలు.

ఉడిచు జూన్ 28:— ఈ సామలు రిగి సోయినవి. ఇటలీ సేనలు తీవ్రముగ ఆస్ట్రీయనుల నెదిరించుటకు తిరిగి ప్రారంభించిరి. ఆస్ట్రీయనులు తమమును కడించుగొనుటకై రిట్టనుగు నేర్పాటులను చేసికొనిరి. వీరు సామర్థ్యమునో నిరోధించుచున్నారు. యుద్ధము పొనరుటకు కొన్ని సందర్భములకు ముందే ఆస్ట్రీయావారు రక్షించుటకు అనేక యేర్పాటులను చేసికొనిరి. కందకములు, సారంగములు మున్నగునవి వరుసలు బాగవలగ త్రవ్వబడియున్నవి. ఫిరంగులు చాలుచాలున అమర్చబడినవి. శత్రువులను మోసపుచ్చుటకై దొంగకందకములు త్రవ్వబడినవి కొండలు దొలచబడినవి.

మాంటిసో కోండడద్ద జరిగిన పోరాటములో ఇటలీ వారి ఫిరంగుండు ఒకటి ఆస్ట్రీయావారు కొండను దొలచి కొని చేసినకందకములో పడి కూలినది. ఈ రాళ్లుపడి సగము కటాలము నాశనమైనది.

స్థావరము, జెమ్మినులు ఇటలీ వారి యుద్ధము చేయుట కిష్టుములేను. అందువలన, వీరిని తిరిగి గెలిపియా రణరంగము నకు పంపి చేయవలసినవచ్చినది. ఒక ఫిరంగిని ఊరక గాలిలో ప్రేచ్చుచుండగా చూచి పట్టుకొనిరి.

పోపుగారు యుద్ధము.

లండను, జూన్ 28:— ప్యాకెట్. లిబరల్ ప్రెస్ క్లబ్ కోమ్యూనున్న విలేఖరి పోపుగారితో సంభాషించెను. ఇరు తెగలవారొకరివై నొకరు చేయు నేరముల మంచి చెడ్డలను చర్చించుటకు, శత్రుత్వ తాము ఇరు తెగలవై యును వాగ్ధి సేమియు ననక మారకుంటిమిని పోపుగారిని. క్రైస్తవ దేవాలయములను లా నె మునుపు ప్రకటించిన గారమును నాశనము చేయుట ఆతినినమైన పనులగుటచే వారిని వారునిరసించిరి గాని “సాప పుణ్యములు నిర్ధారణచేయువాడు ప్రేమన్నాడు నేనుగాను “

లాజిటీ యాను ముందుకుంటె ఘోషమైన పనిమరి యొకటిలేదు కాని కోట్లకొలది నిరపరాధులగు ప్రజలకు ఆహారపదార్థముల వెళ్లవండచేయుట భూతదయతో గూడిన పనియా?

ఇటలీ వారిని యుద్ధములో చేరవంక చేయుటకు ప్రయత్నించినంతలకు ఫ్యాన్సినేకమునందు ప్రజలు స్వచ్ఛందాభావించిరి. నేను ఇటలీ వారు తటస్థులుగా నుండవలెనయే కోరిక మాటనిజము. నేను గూడ ఈ శత్రుప్రతినిధిని యున్నాను. యుద్ధమునకు కలుగు విచారములను యిటలీ దేశమువారు పనుకుండ చేయవలయునని నేను ప్రయత్నించి యుద్ధమునకు ముందుమునకు గూడ కొంతవచ్చు కలుగలను.

సంధి విషయమై నేను ప్రయత్నింప గలుగటకు ఆకమాలము గడియ యింకను రాలేదు. కాని అవిషయమున యెవరు ముందుగడంగుదురో వారిని నెరుచుటకు నేనే అధికముగు నాత్మతో నేచియున్నాను.

ఇటలీ ఆస్ట్రీయా యుద్ధము

లండను జూన్ 28:— ఇటలీ పార్లమెంటులో సభ్యులగు నర్ బిస్సోనెట్ గారు రణరంగమునండి తన మిత్రులకిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈ యుద్ధములో చొరచేసి మీదపడుట కంటె పట్టుదలతో నిలిచి శత్రువుల ముందుకు రాకుంట్ చేయుటయే చాల క్లాప్సులు ఇటలీ వారు, ఆస్ట్రీయా కందకముల సోమంతి యుద్ధము చేయుటకు. నీ సేన,

ఇంటి అగ్ని కారుల ప్రకటన

జూన్ 24:— సేవాముఖము నందంతటను, ప్రత్యేక పోలీసులు జరుగుచున్నది. ఇద్దరెద్ద ఫిరంగులు మున్నగునవి చాలవఱకు కారులకు వచ్చివి. ఆస్తియావారు కాత్రికేళ వా. చోట్ల మొరిందిరికాని. ప్రాప్తవ సేవముపట్టు కొరక ప్రశ్నలను స్వాధీనము చేసికొనేలేకపోయిరి. ఫ్రీకో వెలు కద్ద ఆస్తియా వారు చాల తీవ్రముగ తిరిగియెదిరించి కాని మనము అగ్ని వ్యవహారమించియు బాబులను చేపియు ఓడించితిమి. రణరంగమునందు చాలమంది శవములను వదిలి వారు పారిపోయిరి ఇంకొకరిని ఎగువభాగమున ఇద్దరెద్ద ఫిరంగులను ఆ ముగ్గుటకై ఆస్తియా వారు శుద్ధింపుచున్నారు.

రుష్యా.

రుష్యావారి ప్రకటనము.

జూన్ 24:— వెల్నోగ్రాదు, అధికారులుల ప్రకటించిరి. 22వ తేదీన మేము లెంబర్గును ఓడిచిపోతిమి క్రొత్త రంగమునకు వెళుటపోతిమి. లెంబర్గుప్రాంతమున 21వ తేదీన మేము శత్రువులను ముందునకు రాకుండచేసితిమి. మరునాడు రాత్రిగూడ మేమువారిని తీవ్రముగ నెదిరించి వారిలో చాలమందిని రూపుమాపితిమి. కాని వారు జోల్గొ ప్రాంతమున ముందునకు రాగలుగుటచే మేము వదిలి వెళ్లిపోవుటకు నిశ్చయించితిమి. మా గుర్తిపు దశము వారు మరల రావాస్తామి పశ్చిమమున మాడు జర్మను సేనల సత్తులతో పొడిచి పారదోలిరి. నిస్తరు ప్రాంతమున గూడ యుద్ధము జరుగుచున్నది. అచట మేము సన్నీలతో జోడి ౧౦౦౦ మందిని ఖయిదీలనుగా పట్టుకొంటిమి.

రుష్యావారి యుద్ధసామగ్రిలు.

అలహాబాదు జూన్ 2౪:— పయోనీరు పత్రికయొక్క లండను కేటెరి యిట్లు వ్రాసెను. యుద్ధపు సామగ్రి లిదిరకే యధికముగ పోచిన్నది. దేశీయులందఱును కలసి కష్టతడుట క్రియే ప్రాకంధము. ఇవనెకు లీప్రతికట వెల్నోగ్రాదునుండి ఒకవిలేఖరే యిట్లు వ్రాసెను. రుష్యులు కొద్దికాలములోనే విశేషమైన యుద్ధసామగ్రిలు తమకు వచ్చునను దైర్యముతో నున్నాడు. వీరితో వీరు తిరిగి యుద్ధమును ప్రారంభింతురు.

రుష్యావారి యుద్ధసామగ్రిలు.

అలహాబాద్ జూన్ 24:— పయోనీరు పత్రికయొక్క లండను విలేఖరే యిట్లు తంతివార్త నం వెను. రుష్యా వారి సైన్యములు లొకరితని తమకు యుద్ధములో కష్టమైన వైనివలకంపై దిక్కుముగ అంతికాలములోనే బలము గలవిగ నగుచున్నవి. తమకంటె దిక్కుముగను బలముగనున్న దైర్య ములతో పోరుటలేదు. ఇట్లు చేయుటచే వారు తమకార్యముల నెక్కువగా నుటయే గాక మిత్రమండలివారిజనలను గూడ చురుకైన చేయుచున్నారు.

జర్మనీ

జర్మనీవారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 23:— ఆమెన్డరుడము. జర్మనీ వారు జెర్లినులో నిట్లు ప్రకటించిరి. నిన్న మధ్యాహ్నము ఆస్తియావారు లెంబర్గును దొమ్మిచేసి పట్టుకొనిరి. నిన్న రాత్రి వారు ముఖ్యపట్టణమునకు దక్షిణ భాగముననున్న స్థానములనుగూడ పట్టుకొనిరి. రాజరస్మాకన్యను కచ్చియ భాగ మునను మార్చేమియునులేదు. కాను జెల్లాలలోను విస్ఫులానది బుద్ధ్యభాగమున పశ్చిమతీరమునను రుష్యావారు పారిపోవుట కారంభించుచున్నారు.

ఆస్తియా

లెంబర్గుకట్టు కొనబడినదని ఆస్తియావారు ప్రకటించుట.

లండను జూన్ 23:— ఆమెన్డరుడము. ఆస్తియా రండన సేనవారు లెంబర్గును పట్టుకొనిరిని యెన్నాలో అధికారులు ప్రకటించిరి.

డాన్ నల్లు

గాలిపోలిలో గొప్పవిషయము.

లండను జూన్ 24:— ఏప్రిల్ 2౬ వ తేదీన గాలిపోలి లో సమగ్రతీరమున దిగివెళ్ళుట క్రోధపు జనరలు డోట్లై లిగారును క్రోధపు మేజరువార్లర్లుగారును వెడ్డెలుగారును

గాలిమనుమిదుగా సేకను నడిపించిరి. అచట శత్రువులు తమ సేనలకు కండకములలోనుంచి మరఫిరంగులు మున్నగువానిని మరుగుననుచి చాల భద్రము చేసిరి. ఆంగ్లవైస్యములా సేనా నుల వైపుబలమువలననే శత్రువులును పూర్తిగా నోడించిరి. విజయావసరమున నా సేనానులిరువులను మృతినొందుట తటస్థించిరి.

మార్కో సముద్రములో మిత్రమండలివారి అయిదు జలాంతర్గాములు.

లండను జూన్ 23:— ఏప్రిల్ 2౬ మిత్రమండలివారి జలాంతర్గాములు మార్కో సముద్రమునందు ప్రవేశించివి. అందుచే సమాద్రపురాని గల్లిపోలికి సహాయము పంపుటకు వీలులేదు.

డాన్ నల్లులో దెబ్బలుతగిలిన సైనికులు. వైద్యపు దేర్బాటును వృద్ధి చేయుట.

లండను జూన్ 24:— కామన్సుస్థలో అడిగినప్రశ్నలకు సమాధానముచెప్పుచు సెనెట్టు గారెట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— డాన్ నల్లులో మెదటజరిగిన యుద్ధములలో దెబ్బలు తగిలిన సైనికులకు చాలమందిని వైద్యశాలలకు తీసికొని పోవుచున్నామింతగా తేలవడెను. తరమునందెక్కడెక ఫిరంగులు పడును. ఆస్పత్రి ఓడలు నిశేషముగ తేలవడెను. ఇప్పుడు క్రొత్తదేర్బాటులు చేయబడినవి. హిందూదేశపు సైనికుల నిమిత్తము రెండును కడబ్బుటకు వీలుగనున్న బ్రిటిషు సైనికులను ఈజిప్టువచ్చి, క్రేటు బ్రిటనుకు తీసికొని పోవుమిత్తము 12 ఆస్పత్రి యొడలును క్రొత్తగవంతు బడినవి. దెబ్బలుతగిలిన వాకుండుటకు తగినంత వసతియున్నది. వైద్యులకూడ చాలమంది యున్నారు. డాన్ నల్లులో దెబ్బలు పడుచుచున్న సైనికులకొక వైద్యశాల దేర్బాటుచేయబడినది. వెబ్బులు తగిలిన సైనికులకు వైద్యసహాయముచేయు విషయమును యుద్ధకార్యాలయము వారు నిరంతరము యోచించుచున్నారు.

ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికాయుద్ధము. బెల్జియము సేన జయించుట.

హేవతు జూన్ 2౪:— బెల్జియము అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. జర్మనీవారి తూర్పు ఆఫ్రికాలో కివగు సరస్సు ఈశాన్యభాగమునందున్న కమి నెంటీయను ముఖ్యమైన ప్రేషమును బెల్జియము సేనలు పట్టుకొని, రక్షణపు దేర్బాటులను ధ్వంసముచేసిరి.

అమెరికా

అమెరికాస్టేటు సైక్లట్రీపదవి.

లండను, జూన్ 24:— రాజ్యాంగ కాఖ్యలో సభ్యులు గానున్న లాస్సింగు గారిని (వెనీడెంటు నిల్వను గారు వైసు) గారి స్థానమున స్టేటు సైక్లట్రీగా నియమించిరి.

స్పెయిను

స్పెయినుదేశపు మంత్రులు. రాజీ ఇచ్చుట.

లండను జూన్ 23:— స్పెయినుదేశపు మంత్రులు 3౦,౦౦౦,౦౦౦ పానులు అప్పుకావలయునని కోరిరి. కాని అప్పుపట్టనందున వీరు రాజీఇచ్చిరి. ౪౪ దళాగారు తమ పద విలోపండి క్రొత్తమంత్రి వర్గమును ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

మలయా

సయోగ మలయాదేశమువారు విమానము నొసంగుట.

లండను, జూన్ 23:— సయోగ మలయాదేశమున రాజ్యాంగసభలోని సభికార సభ్యులుగా నున్న యన్ టాంగు సేనుగా రొసంగిన విమానమును, యుద్ధసంఘమువారు స్వీకరించిరి.

చీనా

చీనా సయాములలో శత్రులతో వ్యాపారము మాన్పించుటకు నిశ్చయించుట.

లండను జూన్ 2౪:— లండనులో కేలిదినము ప్రకటించుటకు తెలిగ్రాపు పత్రిక ఇట్లు తెలియజేయుచున్నది:—

చీనాలోను, సయాములోను శత్రువులతో జరుగుచున్న వ్యాపారమును మాన్పించుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి ఇట్లుచేయుటకు ముందొక నెల వ్యవధి ఇవ్వబడునట.

దక్షిణసింధుస్థానము

మైసూరు ఆర్థిక సమావేశము.

తృతీయ దినచక్ర. మైసూరు జూన్ 24:— సేతుసభలో నీతిర్యాసములు జరుపబడినవి. చెరుకుతోటలను విస్తారముగ జేయించవలయును. చెరుకులనుండి రసమును తీయుటకు విద్యుత్సంత్రముల నవయోగించ వలెను. మరిక నానా కన్నంబాడి మొదలగు పెద్ద చెరువుల క్రిందనున్న భూములలో చెరుకుతోటల సభిక్యుగా జేయించవలెను. ఉద్యానవనవిషయవిద్యుత్ ఫిక్సర్లకొందింపవలెను. అందులకు ఫలవృక్షముల తోటలను జేయించగలవానికి వ్యాపారసరలిని పెద్దతోటలను జేయించుటకు తగిన పెట్టుబడి నివ్వవలెను. భోజ్యములగు వృక్ష విశేషఫలవృక్షములను నాటి ప్రకృతి యుద్యానవనము చేర్చునవలెను. కృత్రిమగృహల సేర్పరకు వలయును.

జావాకు వెళ్లి చెరుకుతోటలను పెంచు విధానమును సేర్పకొనివచ్చుట కొకయుద్యోగిని పంపవలయును. అందులకు గను క్యయమున కర్షణము ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయును. విద్యావిషయ కాశ్యేషణము జరగవలెను. మైసూరు సంస్థాన మందలి ప్రజలకు విద్యాభివృద్ధి సాధనముల సేర్పరచుటకు ప్రస్తుతపు లెక్కలును తెప్పించవలయును. శరీరపరిశ్రమలకు తగిన విధాన భాగించవలయును. పారిభాషిక విద్య చేర్చు కొనువారికి సలహాచెప్పట కొకసంఘము సేర్పరవలెను.

హైదరాబాదులో వర్షము

సెకంద్రాబాదు, జూన్ 2౪:— హైదరాబాదులో వర్షముకు లక్షణములు బాగుగా కనబడుచున్నవి. నిన్నటి రాత్రి మొదల లిప్పటికి 4 చుక్కలవాన కురిసినది

బొంబాయి.

ఇంగ్లాండునుండి వచ్చు మెయిలుస్థితురు.

అలహాబాదు జూన్ 24:— ఇంగ్లాండు ౪౭౧౦ తేదీల టపాలను తీసికొని బయలుదేరిన కైబరు అను పోగయోడ ౨౦ వ తేదీ సోమవారమునాడుదక్షిణముగ గంటలకు బొంబాయి చేరవచ్చునని యూహించుచున్నది.

బొంబాయి రాజధాని అడవులపరిపాలనము.

అలహాబాదు జూన్ 24:— 1913 - 14 సంవత్సరంబయి రాజధానిలోను సింధుదేశముననున్న పరిపాలనమును గూర్చిన పోర్టర్ ప్రకటించబడినది. పోలీసులు. ఈసంవత్సరములో వెనకటికన్నన మైశ్ర అడవిపెరిగినది. మొత్తము ౧౧౦౭౦ అడవి గలదు. గత రీ సంవత్సరములలోను చా. అనేకవిధములుగా చేయబడినది. దొరతనమువారి జ్యోకాళివారిని చాల క్లాఫించిరి.

సర్. ఫిరోజుమా మేహతాగారి

బొంబాయి జూన్ 24:— శ్రీ బాగ్ బాయి వచ్చినప్పుడు జరిగింపబడిన యయగు ప్రాత బొంబాయి ప్రదర్శన విషయపాఠుల నిప్పించుటకు సర్. ఫిరంగున ఆసాము ఆయనవల్లతుండి రాకేనులో న్యాయమూర్తి మేకోలోయ సామ్యుచ్చుకొననట్లు తీర్పుచెప్పిరి. సామ్యు పదర్శన ఖర్చులకై ను : గాక పూచీవార్డు విశేషముగను మేహతాగారు సహా కొన్ని సామ్యునియ నిరాకరించిరి. మైన ఏర్పాటులు ఇండి య వీరికి రావలసిన ప్రదర్శన: సర్ పెళ్ళర్తి వార్డులున్న చేసికొనిరి. అందుచే నిప్పు చెప్పిన వైకము వీ రిరువురి వలన రావలసిన వైకముకు ఏ లిలులేదో ఆకారములన్ని

మహతాగారు వివరించిరి. వారు పాత్రులగుచున్న గ్రామములను
యీ రోజునకు పోషించుచున్నది. ఈ రోజున కేసు నిచా
రణ ప్రారంభింపగానే మహతాగారి పత్రము వ్యాఖ్యవారు
మహతాగారి రచన సమీక్షించి నుండుటవారు కచేరీలో యాం
దోళము బాంధవ యెడల వారి యాలోచనమునకు భంగము
కల్గునని వైస్రూడు చెప్పటచేత మహతాగారి ప్రకారము చేసిరి.
తనయ స్వస్థతానితని తనకు లాభము యెరింగి యాతనము
వారలు తెచ్చిరయ్యెను. తానీసామ్యు నీయ నక్కరలేదని రుజు
వుచేయుటకు ధృఢమైన ఆదారములున్నవనియు, తనయ స్వ
స్థతనండి తా నీమిత్రముల కిప్పుడ విముతక వచ్చినదయ్యెను
మాకతీదారుని ధృఢమైన నమ్మకము. వారులకు మహతా
గారి కాకుండా సర్ కొవాస్టి జహంగీరుగారు, సర్ బాల
చంద్రకృష్ణగారు సర్ ఇబ్రహీం రహీంతులాగారు, అమీరు
రజీబు తాజ్జీగారు, డాక్టరు మూరేశ్వర్ జువ్లాగారు, కొ
వాస్టి జహంగీరుగారు, డాక్టరు అబ్దుల్ సత్తార్ గారుగా
రందగునాడ సామ్యు యీ రుజువయింపిరి. వారిని సామ్యు
అనుగ గా మెమిన్వనక్కరలేదని. వారిలో కొందరిమీదకుడ
వారు దావా దాఖలుచేసి యున్నారు. అయిన ఆ దా
వాలను ముందు విచారణకు తెచ్చుటకు ప్రస్తుతము
మహతాగారి క నా రోగ్యమును నుండుటవల్ల
ఆయన స్వయముగ వచ్చి వాదించలేదని వారు ముందుగ
అనుమతిద దావా విచారణకు తెచ్చిరి. అది మహతా
గారి పత్రము వ్యాఖ్యవా రు చెప్పిరి. వారు వ్యాఖ్యవా రులు
మహతాగారి వాదాలోచనమును నుండుటచే దావా లేబడిన
దగుట యవశ్యమని చెప్పుచు కోర్టువారి యభిప్రాయమేమి
యని అడిగి. మహతాగారి వైస్రూడు కచేరీకి వచ్చిన సంద
ర్భము మహతాగారు స్వీయ ప్రత్యేకముగ సామ్యును
నిచ్చియెడల వారి దేహానితి కుపద్రవము కలుగునను
నూదమునై కేసి యుండలేదని. మేకలాయుడగారు చెప్పిరి
గాన మహతాగారు సామ్యు రుజువయింపిరి చెప్పటలో
తామును దావా తెచ్చుటలో వారును ప్రతివాది విషయ
మై ప్రకారముగ అక్రమముగ నడచిరను నందలేదని తలచిరి.
ప్రతివాది తనవసంతము మంజూరము నెరవేర్చుకొనెను.
తాను సామ్యును నక్కరలేదని స్థాపించుటకు తన కుండు
కున్న యాధారములు నిష్ఫలములగునని తలచి కేసంతయు
విచారణ కాక పూర్వమే వెనుకకు పోవుట యుచి దనియు
యొకొని ప్రతివాది యీ పనిని చేసెను. మహతాగారు
తాము సామ్యును నక్కర లేదని వాదించుటకు పొందు పర
చిన యాధారములో కొన్ని యాలోచనమునైన తిరస్కరింప
కాన దీక్షికి వర్తకమునట మహతాగారు తన తెలివితేట
లన్నియు వినియోగపడిరి

కొత్త పోస్టు కార్డులు
అలహాబాదు జూను 24:—కొత్త గా హిందూదేశమున
పంపిన పోస్టు కార్డులకు చాలిరాక తగిలించున దొర
గారు కలకత్తాలోగూడ వారి నమ్మకయించుటకు
చిరి చాలవరకు లండనుండి త్వరలో రావై యున్నది.

స్టేట్స్ మన్ కత్రికనిధి.
జూను 24:—నిమామును కొనుటకు స్టేట్స్ మన్
ఒక ధిని స్థాపించి. దీ కి 2 లక్షల 51 వేలు
రాలిసోదరుల కంపెనీవారు 15 వేలు, స్టేట్స్ మన్
ఇచ్చిరి. సర్ జాను హిచ్చు, జే.సి. స్ట్రానరు
కు, టి.మెరు మోరె, పాబునెటు గారు లీ
కుదురు.

శాసన నిర్మాణసభ.
24:—సామ్రాజ్య సభకు ఆఫ్.
గ్యులకుటచే స్థానిక శాసనసభలో
15 కుమారు గారు బంగళ వర్తక
కుదురని కేటెటు ప్రతిక తలంచు

దిపోటు కేసు.
పబురు.
రీపురము బందిపోటు కేసు
కును ఒకనికి 7 సంవత్స
ల కేసులు యుదు : ధింప

నోభాయి టిప్పురలలో కరువు
కలకత్తా జూను 24:—టిప్పుర నోభాయిలో వ్యవసాయ
మునకు బదులు యిచ్చుటకు గాను కమిషనరుగారి వద్ద ఒక
లక్ష రూపాయలు దొరతనము వ్యాధించియు, కరువు వలన
వాధవకు ప్రజల జీవితమును పంచివెట్టు నిమిత్తము ఒకటి
రూపాయ లాసంగబడినవియు ఉద్యోగుల సౌకర్యము చేసినవి
యు దొరతనము వారి ప్రకటన తెలియజేయుచున్నది. జనులు
చేయి కోతలతో నీ కరువు పోవచ్చును.

దానధర్మములు జామరేటు పూకు కంపెనీలు.
కలకత్తా జూను 24:—వి మా న ము ను కొ ను
ట కై స్టేట్స్ మన్ కత్రిక ఒక నిధి ని స్థాపించిన
సందర్భమున “కాపెటెం” ప్రతిక ఇచ్చు ప్రాయమున్నది:—
బాయింటుస్తానకంపెనీలు దానధర్మములు చేయుటకు
విలులేను. వారయ్యత్రైకాలలు బోతెనుసామ్యు చేసినామన్నవి.
బాయింటు స్టాన కంపెనీలు కవచిన సారి చేసిన కథలో
ఆస్తులకు కొంత సామ్యుకు ఇయ్యవలసినవి తీర్మానము
జరిపినవికాని వీటిల్లు చేయుటకు వీలులేదని వ్యాఖ్యవా రు అభి
ప్రాయము. ఇట్టి ఇచ్చుచిరమంద ఒకటిల్లు చేయుట కుక్రము
లాభాగారు

**ఒక నాథువును వానికొప్పులను పోలీసువారు
జైలుకొనుట.**

లాహోరు జూను 24:—భట్టకేసు విచారణలకు
సంబంధించిన ఒక విహంగుసానువును వానికొప్పులతో పోలీసు
వారు పట్టుకొనటాక వార్త ప్రచురియింపబడి. విచారించి
మాడ ఈ క్రింది విషయములు సందేహగుంట్లు గాన వచ్చు
చున్నవి. మహాలోసింగు డిల్లీలోనుండు ఒక సానువై యున్నా
డు. అతనిని పోలీసువారు క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోర్టు ౧౧౦౦ కే.
ప్రకారము చెడ్డవారను వాడుక పడ్డవారితో స్నేహముచేయు
చున్నాడని నేరముక్రింద పట్టుకొనిరి. లాహోరు మేజిస్ట్రేటు
గారు బాహినుమీద విడుదలచేయులేదు. ప్రసిద్ధి కెక్కిన దుర్గా
ధర్మలకు తిరిగివచ్చుగ నుండునట, దొరతనము వాకి కృత్రిక
ముగ ప్రజలకు బోధముచేయుట అనునీ రెండు నేరములను
పోలీసువారు ముద్దాయివై మోపిరి. జస్టిస్ ఏ.లెన్ జి.స్సెగారు
గామీ ను మీ ద ముద్దాయిని విడుదల కొప్పు
కొనుకక పోవుటచే ముద్దాయి చిఫ్ కోర్టుకు బాహినువై విడుదల
కొరకు దగ్గరను వెట్టుకొనెను. ఈ కేసు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు
గారివద్ద 30 వ తేదీ విచారణ చేయించును.

అలహాబాదు
యోధపురము మహారాజావారు

అలహాబాదు జూను 24:—యోధపురమునుండి ఇప్పుడే
వచ్చిన యోధపురము మహారాజావారు ముంబైలో సినిమా
వెళ్లెదరు.

జర్మను ఛాన్సలరు - వాను టిర్నిజు.
ఒక కొకటి పడకపోవుట

లండను జూను 23:—అర్మీరలు వాను టిర్నిజును,
డాక్టరు వాను టెక్కును హాల్వింగును పడకపోదని ఇవరకు
అమెరికానుండి తెలిసిన సంగతులు నిజమని తెలియుచున్నది.
టిర్నిజుగారు సుమేరెనలు స్త్రీయలను ముందుండవలయు
ననియు; హాల్వింగు గారు కొంతిందకు చూచిచేయవలసినదనియు
మాటా మాటాచచ్చిదట. అమెరికా వారి ని ద్వేషించుచు
డచ్చిలేగజు కేటంగు పత్రికలో కొంటుగా వెంతోగానా
వ్యాసమును ప్రాయగా దొరతనమువారు ప్రచురించుటకు నిలు
పుచేసిరి. ఈపత్రిక టిర్నిజుగారి పక్షమువారికి — సి. ఎం.
గెటెలెఫెత్రికవార్త.

బర్మా
రంగును బ్యాంకు.

రంగును జూను 23:—సంజేహముగవచ్చు అప్పుడు
సోను ౧౧౧౧/౧౦౦౦౦౦ మే 31 తేదీతో అంతిమయ్యే అర్థ
సంవత్సరమునకు రంగును బ్యాంకికి ఖర్చులు పోగా లాభము
గెలిగెదల రూపాయలు. గత సంవత్సరపు నిలువకు దీనితో
చేర్చగా 112819 రూపాయలు పంపకమునకు తెలిసినది.
31-5-1915 అంతిమయ్యే అర్థ సంవత్సరమునకు లాభము
నూటికి 5 వో॥ పంపకము చేయవచ్చును. ముందుసంవత్సరపు
నిలవ క్రింద 86819 రూపాయలు నిలవ యుండవలసినది.
మొత్తము 128819 రూపాయలు.

బర్మా గురుపదాతి తెగుట.
రంగును జూను 24:—మ్యూలి లోయలో మోసాన్,
నమ్మా సేవనులయధ్యుకు వస్తుమైన యిరువదారి తిరుగ వారు
చేసిరి. రాకపోకల మొదలగువారికేమియు యిచ్చుచిరేను.

సిన్ధూ
సిన్ధూలో సనదుల నిచ్చు సభ
అలహాబాదు జూను 24:—జూలై నెల ౧3 వ తేదీన
సిన్ధూలో భారతీయులకు సనదులయ్యు సభ జరుగును. ఈసభ
కిటీరల బిరుదులను బడసిన సంస్థానాధిపతులును ఇతరులును
చాలమంది వచ్చెదరు.

మహామూరి.
సిన్ధూ జూను 23:—జూలై నెల 19 వ తేదీతో
సంతకు వాగమున 1250 మందిక మహామూరి వ్యాధి సోకనది.
౧౨౭౨౪౪౪ చనిపోయిరి. బొంబాయిరాష్ట్రమునను సింధుదేశ
మునకు కలసి ౧౦౭ గురును చెప్పి పురాష్ట్రమున ౧ గును
చేపరు కొంస్సాలలో గెగురును సంయుక్త పరగణాలలో
౬ గురును పంజాబులో ౯౨౦ గురును మైసూరు సంస్థానములో
౧౭౪ గురును రాజపుత్రస్థానమున ౨ గురును వాయవ్య సరిహద్దు
పరగణాలో ౧౧ గురును కాశ్మీరమున ౧౯ మందియు చని
పోయిరి.

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధవార్తలు

సిన్ధూ జూను 24:—సెనునో, రావారస్కా వద్ద
వైకిపెట్టులు లెంబరుకు ఉత్తరభాగమున నున్నది. దీ.కి
ఉత్తరభాగమున సోమవారమురాత్రి జ్యూని-ఆస్ట్రీయా సేన
తెరించగా, రుమ్మవారు యెదిరిరి. లెంబరువైపున ఫిరం
గుల యుద్ధము కొంతవరకు జరిగింది. లెంబరుకు ఉత్తర
మునకు, పడమటను యుద్ధము జరుగుచున్నట్లు మాత్రము
జ్యూనులు చెప్పుచున్నారు. నీ సేనకు నది మీద
నిజిస్కోఫు దిగున తమకునిజమైన విజయము గలిగింట్లు
రువ్వలు చెప్పుచున్నారు. నది కనతల ఆస్ట్రీయా సేన చాల
యున్నది. ౧౧ వ తేదీ మొరటు శీత్రమైన యుద్ధము జరుగు
చున్నది కాని ౨౧ వ తేదీ ఉదయమున రుమ్మవారు పూర్తిగ
జయించిరి. నీపురనది దగ్గర ఆస్ట్రీయావారి రువ్వలు
తనముచున్నారు. నదినివాటి వెంటాడించి రువ్వలు కొట్టు
చున్నారు. కుడికట్టను శీత్ర యుద్ధము రువ్వ,
నలక ను కూలముగ జరుగుచున్నది. వాల్మీకు
పరగణాలలో జూను ౨౩ వ తేదీని నం జి వానది
మీద దాకణ యుద్ధము జరిగినట్లును పదాతి సేనముందుకు
పోయినట్లును సాదరి ప్రాంతములందు శత్రువుకాపలావారిని
కొట్టుట జయప్రదముగ నెదిరించిట్లును రుమ్మవారు చెప్పు
చున్నారు.

చాలశత్రు కీరంగులకు వెట్టి కొట్టిన తరువాత
ప్రాన్సు జెల్లియమురంగములలో జర్మను ల సేకప్రదేశముల
మీద పడిరికాని సోమేజుకు అగ్నియభాగమునకప్పు తక్కిన
వోట్ల పూర్తిగ నెట్టిచేయుచిరి ఇక్కడమాత్రము వారు ఒక
కందకముతో ఆకుగువెట్టగలిగిరి, జర్మను లాకసారి తిరిగి యెది
రించివచ్చును, విషవాము పూతెరుగు పాంబులను ప్రయోగిం
చిరి. ఆత్మేసులోను లోరైనులోను సోమవారి ముందుకుపో
యిరి. ఆత్మేసులో పరాసువారు మెట్టిగజువాటి ముందుకు వెట్టిరి.

జర్మనీవారు చాలదూరమునుండి దిల్లీవచ్చుమీద 21 వ
తేదీరాత్రి 14 ఫిరంగిలండల 22 వ తేదీ ఉదయమున ౫1 15
గుండ్లు చేసిరి. పరాసువారు తమ వెద్ద ఫిరంగులతో జర్మనీ
వారి ఫిరంగిమీద అగ్నిన్నమును కురిపించుచున్నారు.
స్థానావద్ద ఇంటివారి పట్టుకొనిన ప్రదేశములనుండి
ఆస్ట్రీయావారు ఎరించ గ ఇటలీ వారు వెనుకకు వెట్టిరి. ఇనువో
నడమీద ఇటలీ వారు తమ స్థానులలో స్థిరపడిరి.

GRATIS.
All forms of Debility etc. cured in four
weeks. No harm. No failure. Rs. 3/- per
week. Two days' medicine gratis for trial.
Lily Cottage, 74, Cornwallis Street,
Calcutta.

మంచితరుణము
త్వరచనుడు! త్వరచనుడు!!
6వ సంవత్సరాది సంచిత తయారైనది. 10000
పుస్తకములు బయింపునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బుఫగోరెనవ్యాపకరు
యాలస్యము చేయరాదు. వెంటనే వ్రాయును.
ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుని

విషజ్వరములకు, కలగ
రోగములకు, వాతములకు.
పుష్టికి కిస్తూరి యుపయో
తెలిసియున్నది. కాని,
ప్రియమగుటచేతను,
దొంగుట దుస్తము
యంతరే పదార్థచ
వరకు మాతాపున
యున్నది. కొనిన
తెలియగలదు.
గొని మోసక
అమృతం

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

The New Loan.

City Opinion—Stroke of Genius.

LONDON, June 23.

City circles regard the war loan as showing that we still possess the ablest financiers and express the opinion that it is almost a stroke of genius to evolve a method of providing hundreds of millions of fresh resources through a conversion operation and simultaneously increasing the value of previous loans.

American Exchange Restored.

The welcome feature of yesterday's market was the large turnover in American Bonds which were sold for the purpose of taking up the War Loan. These sales resulted in the restoration of the New York Exchange of London to a more normal level and altogether the financial outlook is brighter.

Reduction in Prices of Stocks.

LONDON, June 23.—(2 P.M.)

The minimum price of consols has been reduced to 65 that of 2½ per cent. annuities to 73, and 2½ per cent. annuities to 62. This facilitates their conversion into the new loan.

The Munitions Bill in the House of Commons.
Mr. Lloyd George's Speech.

LONDON, June 23. (5-50 P.M.)

In the House of Commons to-day the cardinal points of Mr. Lloyd George's speech in introducing the Munitions Bill were that the duration of the war, the toll of life, the amount of exhaustion created by the war, and ultimate victory or defeat depended on the supply of munitions. He declared that where the Allies were making progress in any part of the line it was due to the superiority of munitions. The Allies had superiority of men both in numbers and quality. He had been told that the enemy was turning out a quarter of a million shells daily, but we could even surpass that if we worked in earnest. Indeed, if Britain, in the next few months, could produce as much as France, the Allies would have on overwhelming superiority, which was the first great essential to victory.

Mr. Lloyd George continued that the country had been organised into ten munitions areas, managed by a committee of local businessmen assisted by an expert and representatives of the War Office and Admiralty. The Government must rely on the businessmen in each locality and he paid a tribute to their work hitherto. (Cheers). Mr. Lloyd George hinted that the Government might control the metal market as there were indications that the material was being held up for higher prices. That must be ended. Mr. Lloyd George concluded by emphasising the need for skilled labour to double the output of machine guns. Every available machine gun would be a vital necessity if Germany swung her forces from the East to the west. He had been told that the output of some workshops would be doubled if the Trade Union restrictions were abolished. He affirmed that the things which mattered were firstly no slacking secondly suspension of all restrictions on the output for the duration of war and thirdly no strikes or lockouts.

The Troops and Munitions.

Lord Kitchener's Letter to a Labour Leader.

LONDON, June 23.

Lord Kitchener has written to Ben Tillett:—"I am much obliged for your letter giving such an interesting description of the feelings of the men in the trenches. There is no doubt that they have fought splendidly against a foe who has used the most dastardly means to conduct the campaign. We are doing all in our power to give them the munitions they require."

Meeting of the Cotton Operatives to Consider the Munitions Bill.

LONDON, June 24.

At yesterday's meeting between Mr. Runciman and the representatives of cotton operatives Mr. Runciman raised the question of the Cotton Operatives Unions becoming parties to the proposals of the Munitions Bill for dealing with labour during war, involving compulsory arbitration. The matter was discussed at some length but men wished to study the bill before deciding.

The Cotton Trade.

Meeting of Mr. Runciman and Operatives.

LONDON, June 23. (5-30 P.M.)

At a meeting at the Board of Trade between Mr. Runciman and representatives of cotton operatives, the situation was discussed. Mr. Runciman submitted proposals with a view to improving the relations between masters and men. There will be a second meeting next week.

Control of Aliens in India.

Supervision More Strict than in England.

LONDON, June 24.

In the House of Commons to-day several Members asked questions with reference to the alleged inadequacy of supervision of Germans still at liberty in India, especially Missionaries.

Mr. Austen Chamberlain replied:—"Supervision in each case is that the Government of India considers requisite. I am quite ready to trust the judgment of the Government of India, which has acted with great vigor in this matter. The control of aliens in India has been more strict than here."

TELEGRAMS.

Trading with the Enemy.

To be Stopped in China.

LONDON, June 24.

The "Daily Telegraph" says that the Government has decided to terminate the trading with the enemy in China and Siam. It is understood that a month's grace will be allowed.

German Spy Shot.

LONDON, June 24

The Press Bureau announces that the spy Muller has been shot at the Tower.

The alleged spy Rosenthal was taken to Wellington barracks to-day to be court-martialled.

Examination for Cadetships.

LONDON, June 24.

It is announced that an examinations will be held on 21st. September for not less than 175 cadetships at Woolwich, three hundred at Sandhurst, and one hundred at Quetta. The usual contributions from parents will not be required apart from £35 for initial expenses. Cadets will receive an allowance of three shillings per day in England and 4-6d. at Quetta. On receiving their commissions an allowance of fifty pounds will be granted.

FRANCE.

A French Bulletin.

LONDON, June 24.

PARIS.—In the battle of Arras the Germans are suffering great losses in abortive counter-attacks.

There has been intense grenade fighting in west Argonne, while in the remainder of Argonne the Germans are squandering ammunition without delivering a single infantry attack.

The French are making progress on the heights of the Meuse.

A communique recording counter-attacks in Lorraine shows that the enemy has now brought up reserves to oppose the French advance, but German new arrivals have everywhere been repulsed, the French taking prisoners.

German reinforcements have also arrived in Vosges, where the enemy in some hours fired four thousand shells on a front of two hundred metres and momentarily gained a footing, but the German offensive was checked by a brilliant counter-attack.

The French took further prisoners and occupied Sondernach, in Alsace, and advanced eastward of the town.

RUSSIA.

Lemberg Captured.

Austrian Announcement.

LONDON, June 23.—(5-30 P.M.)

AMSTERDAM.—A communique issued in Vienna states that Lemberg has been captured by the Austrian second army.

A Berlin Communique.

LONDON, June 23.

AMSTERDAM.—A Berlin communique says that Lemberg was yesterday afternoon stormed by the Austrian troops, and during night also the positions southward of the capital. The situation near Rawa Russka and to westward is unchanged. The Russians in the districts of San and the left bank of upper Vistula are beginning to retreat.

Russian Munitions.

Considerably Increased.

ALLAHABAD, June 24.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—"The "Daily Chronicle's" Petrograd correspondent says that the output of munitions has already been considerably increased. This is only the beginning of a great national effort.

"Il Secolo's" Petrograd correspondent says that the Russians are confident of being shortly furnished with abundant munitions enabling them to reassume the offensive.

Lemberg Captured.

Russians Successfully Retreat.

LONDON, June 24.

PETROGRAD.—A communique says that the Russians abandoned Lemberg on the 22nd instant, and continued the retreat on the new front. The enemy's offensive in the direction of Lemberg was arrested on the 21st and the following night by stubborn fighting, and a series of barren attacks costing the enemy heavily; but as the enemy succeeded in advancing in the region of the town of Zolkiew, evacuation was decided upon. Russian cavalry again scored, sabring the companies west of Rawa Russka. The battle continues on the Dniester, where the Russians took a thousand prisoners in a bayonet fight.

Russian Tactics.

Advantage of Declining Decisive Actions.

ALLAHABAD, June 24.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—"The "Daily Telegraph's" Petrograd correspondent says that the Russian armies are gaining strength in one way more rapidly than they are losing by wastage in the field. By declining decisive actions against forces superior in essential equipment, Russia is serving her own ends and lightening the task of the Allies.

TURKEY.

A Brigadier-General and a Major.
Killed at the Moment of Victory.

LONDON, June 24.

After landing on the beach of Gallipoli peninsula on the 26th April, in which a Brigadier-General and a

TELEGRAMS.

Brigade Major were killed, Brigadier-General Doughty-Wylie and Brigade-Major Walford organised and led an attack through the village of Sudd-el-Bahr. The enemy's position was entrenched and very strongly defended with concealed machine guns and pompoms. The attack was complete. The success was mainly due to the initiative, skill and great gallantry of the two officers, both being killed at the moment of victory.

Allied Submarines in the Sea of Marmora.

LONDON, June 23. (2 P.M.)

ATHENS.—Five allied submarines have entered the sea of Marmora, preventing the despatch of reinforcements to Gallipoli by sea route.

Removal of the Wounded at Dardanelles.

LONDON, June 24.

Replying in the House of Commons to questions Mr. Tennant said that arrangements for the removal of large numbers of wounded in the early battles in Dardanelles were deficient but it must be remembered that the whole coast was under shellfire and there existed shortage of hospital ships. Arrangements to-day included the provision of two hospital ships for the Indian troops and twelve for the British which were employed to evacuate suitable cases direct to Egypt Malta and Great Britain. Ample hospital accommodation was available and likewise medical accommodation, personnel including consultants. A convalescent hospital had now been organised locally. The matter was constantly engaging the attention of the War Office.

ITALY.

THE POPE AND THE WAR.

His Holiness Interviewed.

LONDON, June 23. (2 P.M.)

PARIS.—The Rome correspondent of the "Liberte" interviewed the Pope, who defended his abstention from denouncing the revolting crimes of the war because he was unable to discuss the merits of mutual accusations.

The destruction of cathedrals and of the Louvain Library were abominations which he utterly condemned, but he would not pass judgment. "The Judge," said his Holiness, "is above."

There was no more horrible crime than the sinking of the "Lusitania," but he asked:—"Was a blockade condemning millions of innocent people to starvation inspired by very humane principles?"

The correspondent commented on the bad impression caused in France by the efforts of the Vatican to keep Italy neutral. The Pope admitted he was in favour of neutrality, because he was God's representative on earth, and he wished to spare Italy the sorrows of war, and war would also endanger the interests of the Vatican.

The hour had not arrived for him to take the initiative towards peace, but he would feverishly watch for an opportunity to grasp the first hand extended in that direction.

Italian General Attack Resumed.

Strength of Austrian Defence.

LONDON, June 23.

ULINE.—After the heavy storms the general attack has been resumed with great violence. The resistance of the part of the Austrians has been found to be strong and better organised. The enemy's numerous defences were prepared years before the outbreak of war include many lines of entrenchments, tunnels, gorges and caves, concealing artillery and excavated for false trenches, meant to deceive the enemy at dishes and traps innumerable forming a complete "labyrinth."

A Big Gun Incident.

During the fighting on the spurs at Mont Nero a shot from an Italian big gun fell in a rock trench at Montecroce. The debris swept half the company of Austrians over the precipice.

Austrian Soldiers' Unwillingness.

Many Austrian regiments have been sent back to Galicia, as the Slavs and Czechs refused to fight the Italians. One battery was discovered carefully firing into the air.

An Italian Communique.

LONDON, June 24.

ROME.—The fighting has become much more intense on the whole front and heavy guns and those of medium calibre are playing great part. The enemy tried night attacks at many points but failed to recapture the ground won by Italians yesterday. The Austrians made particularly persistent counter-attacks at Freikofel but were defeated by the artillery and bomb-throwing and they left hundreds of them dead on the field. The communique adds that the Austrians are now endeavouring to instal heavy artillery on the upper Isonzo.

Trench War Impending.

Between Austria and Italy.

LONDON, June 24.

London 23rd June:—The Italian Deputy Signor Bissolati serving at the front has written to a friend that in this campaign tenacity of resistance is preferable to dash. It is believed that trench war is impending (A "C. & M. Gazette" Cable.)

SPAIN

Spanish Ministry Resigns.

LONDON, June 24.

LONDON, June 23.—The Spanish Cabinet has resigned owing to the failure of the £30,000,000 loan. Señor Dato is expected to retain office and reconstitute the Ministry. (A "C. & M. Gazette" Cable.)

TELEGRAMS.

AFRICA.

Belgian Success in the German East Africa.

LONDON, June 24.
HARRE.—It is officially announced that the Belgian column captured Kumissenje an important station on the northeastern shore of the Lake Kiwi in the German East Africa and destroyed the fortifications.

UNITED STATES.

Successor to Mr. Bryan Appointed.

LONDON, June 24.
WASHINGTON.—President Wilson has appointed Mr. Lansing, Counsellor of the State Department, to be Secretary of State in succession to Mr. Bryan.

GERMANY.

Friction between German Chancellor and Von Tirpitz.

LAHORE, June 24.
London June 23rd.—Reports previously received from America of friction between Admiral Von Tirpitz and Dr. Von Bethmann-Hollweg, the former wishing to maintain and the latter to modify submarine campaign are confirmed by the suspension of the "Deutsche Tageszeitung," which is Admiral Tirpitz's organ for an Anti-American article written by Count Raventhaw. (A "C. & M. Gazette" Cable).

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

CALCUTTA.

Distress in Tipperah and Noakhali.

Government Relief Measures.

CALCUTTA, June 24.
A Government communique states that one lakh has been placed at the disposal of the Commissioner for agricultural loans in Tipperah and Noakhali, and ten thousand rupees for gratuitous relief, and district staffs have been increased. Distress is expected to disappear with the harvesting of the jute crops.

Charities by Joint Stock Companies.

CALCUTTA, June 24.
The "Capital" commenting on the Statesman's Aeroplane Fund again urges passing of the Act enabling the directors of Joint stock companies to devote a small percentage of profits to charitable objects. Jute mills at present coining money cannot subscribe to any war fund. At the last half yearly meetings of some dozen joint stock companies, chiefly jute, resolutions were passed authorising the directors to subscribe from £100 to £150 to the hospital for the Indian soldiers provided the companies could legally do so, but the solicitors were of opinion that it could not legally be done.

The "Statesman's" Fund Reaches 2,51,000 Rupees.

CALCUTTA, June 24.
The "Statesman's" Aeroplane fund has now reached 2,51,000 rupees including Rs. 15,000 from Ralli Bros. and Rs. 5000 from the "Statesman." Committee to administer the fund in London consists of J. H. Hewett, Messrs. J. C. Shorrocks, A. M. Monteath, T. Macmorren and Paul Knight.

The Barisal Tribunal.

BARISAL, June 24.
The Special Tribunal has sentenced two Mahomedans to 7 and 5 years rigorous imprisonment in connection with dacoity near Mullapur.

A Meeting in Calcutta.

To Co-ordinate all War Relief Fund.

CALCUTTA, June 25.
Sir S. P. Sinha and Hon. F. H. Stewart have in a letter to the Press proposed that the Sheriff of Calcutta be requested to hold a public meeting for the purpose of co-ordinating and consolidating for service of the Empire all War Relief and War Assistance Work of the Province and the City. The idea is that a strong general Executive Committee representative of every class and community should be formed and empowered to assimilate the existing committees and war funds in Bengal and to bring them under efficient business management. The object is to prevent unnecessary and costly overlapping to unite all classes and communities and to provide Calcutta and Bengal with opportunity for sustained effort to help the Government in bringing about a speedy and successful termination of the war. The proposed meeting will be held in the first week of July.

BURMA.

Bank of Rangoon.

RANGOON, June 24.
The net profits of the Bank of Rangoon, Ltd., for the half year ended 31st May 1915, after making provision for bad and doubtful debts, amount to Rs. 57,956, and adding the balance brought forward of the last year, the total available for distribution is 1,28,819. A dividend has been declared at the rate of 5 per cent. per annum for the half year to 31st May, and Rs. 86,819 carried forward to next year, making a total of 1,28,819.

TELEGRAMS.

GERMANS WORSE THAN THUGS.

A Rangoon Paper's Comment.

RANGOON, June 25.
In the course of a long leader on the European Defence Association and the Germans the "Rangoon Gazette" discusses the recent letter of Calcutta to Government of India Home Department supporting the Association. By their acts, says the journal, Germans have placed themselves outside the pale of ordinary civilised nations and until there is a complete change in their national character they cannot be expected to be received by those nations on the same friendly footing of intercourse as that which existed before the war. We can almost as well imagine ourselves as setting down to share the amenities of life with race of Thugs as with the present race of Germans. Thugs at least have never made any pretence of civilisation. It is to be hoped that the recommendations of the European Association may receive full consideration.

BOMBAY.

A Suit against Sir Pherozeshah Mehta.

DECREEED WITH COSTS.

Judge's Strong Remarks.

BOMBAY, June 24.
Mr. Justice Macleod gave judgment against Sir Pherozeshah Mehta in the Bombay High Court to-day in the case in which Sir Pherozeshah was sued for Rs. 1949-8-6 claimed from him as a guarantor in connection with the exhibition of old Bombay which was held here as part of the festivities in honour of the King's visit. The exhibition did not pay quite its own expenses. There was a large body of guarantors some of whom including Sir Pherozeshah now refuse on certain grounds to pay the amounts claimed from them. Sir Shapurji Broacha and Mr. Wardlaw Milne appeared as claimants against Sir Pherozeshah, the Bank of India with whom financial arrangement regarding the exhibition was made having by another agreement subsequently assigned its rights to them. Sir Pherozeshah in his statement advanced various reasons why he should not be compelled to pay the amount claimed from him. The case was adjourned till to-day so that he could give evidence. When the case was called in to-day his Counsel handed in a cheque for the whole amount demanded and agreed to pay costs but said that he did this because his doctor advised him that it would be dangerous to his health which was weak if he underwent the excitement of appearing in the court. "Our client," said the Counsel, "feels very strongly that while he has good defences to the suit, advantage is being taken of the present state of his health and he is hampered and practically prevented from properly defending the suit. We may point out that though several other gentlemen like Sir Cowasji Jehangir, Sir Balachandra Krishna, Sir Ebrahim Rahimtoola, Mr. Amiroodina Tyabji, Dr. Moreswar Javle, Mr. Cowasji Jehangir and Dr. Abdul Satar Gani, have also resisted claims against them and your clients have already filed suits against some of them your clients have chosen to proceed against our client when he is least able to defend the suit and have postponed proceeding with any of the other suits". The claimants' Counsel said that the allegation that advantage had been taken of Sir Pherozeshah's ill-health was untrue and he asked for the Court's opinion on the subject. The suit against Sir Pherozeshah was carried on first because he was thought to be the instigator of the others. Justice Macleod said that Sir Pherozeshah's doctor who appeared in Court made no suggestion that there would be any danger to Sir Pherozeshah in attending the Judge's Chambers. His Lordship therefore felt justified in absolving the plaintiffs and himself from using any harsh and unconscionable conduct towards the defendant. The defendant transacted business on Tuesday. Apparently the defendant had realised that his defences were of no avail and he preferred to withdraw rather than allow the whole case to be gone into before the Court. Some of Sir Pherozeshah's defences said the judge were hardly worthy of consideration and Sir Pherozeshah had exercised wise discretion in consenting to the decree.

The Incoming Mail.

BOMBAY, June 24.
THE P. and O. Company's S. S. "Khyber," with the outward mails of the 4th and 11th instant, is expected to arrive in Bombay at 9 A. M., on Monday next.

PUNJAB.

Arrest of A Sadhu and Chelas.
For Alleged Sedition.

LAHORE, June 24.
A rumour had been rife about the arrest of a Mihang Sadhu and Chelas in connection with the conspiracy trials. On enquiry the facts appear to be as follows:—Saint Mihang Singh, said to be a Sadhu from Delhi, had been arrested under section 110 Cr. P. C. charged with having associated with habitual bad characters, and bail had been refused by the District Magistrate, Lahore. The police allege that the accused has taken as his Chelas a number of noted bad characters, also that he is in the habit of preaching against the Government. The accused applied to the Chief Court for bail which was rejected by Justice Leslie Jones. The case comes on before the District Magistrate on the 30th instant.

SOUTH INDIA.

Rain in Hyderabad.

SECUNDERABAD, June 24.
A TELEGRAM from Secunderabad, received last night, says:—The monsoon has set in in Hyderabad generally with considerable vigour, over 4 inches rain having fallen since last night.

TELEGRAMS.

The Economic Conference

MYSORE, June 24.
The following were among the Resolutions passed by the Mysore Economic Conference at to day's sessions:—
Measures for the extension of sugarcane cultivation and the adoption of power plants for crushing cane and to organise the cultivation on a large scale under the Marikanave and Kannambadi and other big tanks.
The improvement of horticulture by making advance to intending planters for raising farms on a commercial scale and maintaining a model fruit farm and nursery of various edible fruits, local and foreign.
The establishment of a model dairy farm in the State.
The deputation of an officer to Java to study sugarcane cultivation, the Government bearing half the cost.
Educational subjects were then taken up and included the following:—Conducting an educational survey, collecting educational statistics with a view to increase the progress of the people of Mysore, adoption of a scheme for physical education, and the establishment of an advisory board in the choice of professional courses.

DEATH OF A RAO SAHEB.

CALICUT, June 25.
Death occurred last night from tuberculosis of Rao Sahib, Vydiyanatha Iyer, Head Master of the Calicut School of Commerce. The deceased who was about 52 years of age was a prominent figure in local circles where he was greatly admired for his deep erudition and gentlemanly manners. He joined the school of Commerce in 1895 as first assistant and latterly succeeded Mr. K. S. Iyer, who is now the Principal of the Bombay College of Commerce as head master. Under him the school rose to eminence attracting pupils from all parts of the Presidency and the new palatial buildings in which the school is now located were the result of his representation to the Government. He was held in great esteem by the Government who have in their periodical reviews of the working of the institution paid well merited tribute to his character and ability. In recognition of his honourable service in the cause of commercial education and as Secretary of the Local Famine Committee and in several other ways to the Government he was created a Rao Sahib in 1911. He has been connected with all movement for the good of the public and his loss will be widely and deeply regretted. The funeral will come off to-day.

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 24.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 23rd June:—

Russia's Reported Victories.

The Russians on Monday night repulsed desperate attacks north of the line Tsesznov—Rawa Russka north of Lemberg and report some firing in the direction of Lemberg. The Germans merely report that fighting proceeds north and west of Lemberg. The Russians also report important successes on the Dniester below Nijnioffe. The Austrians had strong contingent across the river and there had been desperate fighting since 15th June but on the dawn of 21st June the struggle ended in a complete Russian success. The Austrians were driven back in full flight to Dniester and Cossacks pressing close crossed four enemy's bridges and continued the pursuit. On the right bank further down the river there has been also desperate fighting resulting favourably for the Russians. The Russians report that on the 21st June a hard battle took place on the river Sinjawa in the Baltic Provinces where the infantry made progress and Russian cavalry made successful attacks on the enemy convoys in Shavli region.

Bombs with Poisonous Gases.

In the Western Front the Germans attacked at various points after very fierce bombardment but were completely repulsed except south east of Souchez where they successfully gained a foot-hold in a portion of a trench. In one counter-attack the Germans used poisonous bombs in both Lorraine and Alsace. The French made progress and in Alsace they have now pushed forward past Metzeral.

Shells into Dunkirk.

The Germans fired 14 shells from long range guns into Dunkirk on the night of the 21st June and on the morning of the 22nd June 15 more. The French heavy batteries concentrated their fire on the enemy gun which was making the bombardment.

The Southern Theatre.

The Italians report that the Austrian attack was repulsed on the position they had won at Playa. The Italians have consolidated the positions on Isonzo.

The New Post Card.

SIMLA, June 24.
OWING to enormous demand for the new Indian post cards, Government have found it necessary to manufacture supplies in Calcutta. Large stocks are expected from London shortly.

The Maharajah of Jodhpur.

ALLAHABAD, June 24.
THE Maharaja of Jodhpur, who has returned from the front, will pay a visit to Simla next month.

The Breach on Burma Railway.

RANGOON, June 24.
The breach on the Mu Valley Section between Monnyin and Namra has been repaired and through communication restored.

TELEGRAMS.

THE ST. JOHN AMBULANCE.

Annual Meeting.

High Personages Praise its Work.

SIMLA, June 24.

The annual general meeting of St. John Ambulance was held at the Viceregal Lodge this afternoon Lord Hardinge presiding. In the course of the proceedings the Commander-in-Chief said:—"It is not too much to say that the Indian Ambulance department has ably maintained the best traditions of its ancient order. St. John Army in India is fortunate in having this Society ready to succour the wounded on the outbreak of this terrible war."

Surgeon General Sir Pardey Lukis, Sir Arthus Ker, Hon. Treasurer and Colonel Blackham, General Secretary also addressed the meeting.

Viceroy's Speech.

SIMLA, June 25.

Ladies and Gentlemen, I have now had the honour of presiding at three annual meetings of the St. John Ambulance Association, and this is probably the last occasion on which I shall have the pleasure of being present at a meeting of the Indian Branch. We have become so accustomed to a state of war that it is difficult to realise the untroubled calm in which we last met 11 months before the war broke out, and my task was then to dwell upon the utility of the association in the piping times of peace. I pointed out the value of its trained men and women on occasions when great crowds assemble and expressed the conviction that the Association might be a useful factor in disseminating an elementary knowledge of hygiene in this country, a matter which has received no small measure of attention from my Government and must indeed appeal to all thinking men. To-night however I have to sound an entirely different note for the clash of arms appealed at once to the instinct of the Association and reproduced its original characteristics in society for the care of those hurt in battle. Few people in India realised and I doubt if I did so myself that on the outbreak of this lamentable war this association whose growth in India has just been dealt with by Sir Pardey Lukis would promptly take up the role of a Red Cross Society and discharge its functions with such resources and ability. Let me briefly recapitulate the achievements of the Association. We have just learnt that it has collected the splendid sum of over three and a half lakhs and that it has despatched Red Cross gifts and material to the value of no less than ten lakhs to the various theatres of war. In addition to organising a scheme for supplying Red Cross gifts the Indian Association has raised 14 motor ambulances which are serving either at the front or in War Hospital in India. It has sent a small fleet of Motor Ambulance boats up the Persian Gulf. It has provided personnel for ambulance duties. It has assisted to equip military war hospitals in India with all sorts of comforts and with special apparatus for the treatment of the wounded. It has helped the sister Red Cross Societies of all the allies by gifts of money and material. It has endowed nearly a ward and a half in the war hospital now I believe at the front which the order of St. John of Jerusalem has recently founded in accordance with its ancient tradition of establishing hospitals for armies in the field. It has sent religious books for Sikhs and Mahomedans to the military hospitals in Europe and comforts for Indian soldiers and last but by no means least the Association is providing a war hospital here in India for the reception of severely wounded officers and men requiring electrical treatment. I think these achievements are indeed remarkable especially if we bear in mind the fact pointed out by the treasurer that about 5 years ago the total assets of the association in India amounted to only a few hundred rupees. I have so far spoken of the Association in impersonal way but I do not forget that it is composed of persons, some of whom I see around me here this evening, and that all its successes are due to personal effort bent and concentrated towards a common end. The Ruling Chiefs of India have been most liberal in their contributions, and have in many cases organised centres in their states. It would be quite impossible for me to tell the tale in the brief time at my disposal of all the help they have rendered. But you have heard from the lips of Sir Pardey Lukis the latest example of the unparalleled generosity of my friend the Maharaja of Scindia and I take this opportunity of announcing to you that another friend of mine H. H. the Maharaja of Jampur in sending a message asking to be excused from attending this meeting has most generously forwarded a donation of Rs. 5,000 to the funds of the Association to be allocated in any way I may think it fit. In accepting with gratitude this noble contribution, I have decided to hand it over to the Executive Committee with an instruction that it should be devoted to the maintenance of beds at the Dehra Dun war hospital to which I have already alluded I should like to mention the enormous outturn of work by the ladies both European and Indian of the Western Presidency under distinguished and energetic auspices, but am reluctant to do so, lest I fail to do justice to the magnificent efforts that have been put forth in other presidencies under other high auspices, and indeed in every part of the Indian Empire, but here in Simla I speak of my own knowledge when I say that I have been filled with admiration at the way in which various committees and numerous working parties have laboured and shared in the common cause, but all this self-sacrificing labour would have been thrown away if it had not been wisely organised, and directed and therefore desire to endorse the words that have fallen from Sir Pardey Lukis regarding the general Secretary and I think you will all join with me in thinking that our thanks are due to not only to the General Secretary who has worked so hard but also to the Chairman of the Executive Committee under whose guidance he has worked and that is to Sir Pardey Lukis himself. I can remember smiling at the enthusiasm of the General Secretary when at the first meeting over which I presided he expressed the conviction that in a few years there will hardly be a hamlet from Tonk to Trichinopoly and from Bombay to Bhamo where the Association is unknown. I think that this day is not so far distant as

TELEGRAMS.

it seemed to us then and the Indian Council may reasonably claim that the Association has taken firm and healthy root in every corner of the Indian Empire. Even when I cease to rule its fortunes I shall always watch with interest its progress and recall with some personal gratification its great achievements during my term of office as President in India.

Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, June 24.

"Capital" understands that it is practically settled that Mr. Archy Birkmyre will be elected by the Bengal Chamber of Commerce to the vacancy in the local Legislative Council caused by the elevation of Mr. F. H. Stewart to the Imperial Council.

Plague Mortality.

SIMLA, June 24.

THE total plague mortality during the week ending the 19th June stood at 1,272 against 1,350 cases. Bombay Presidency and Sind had 187 deaths, Madras 1, Bihar and Orissa 5, United Provinces 6, Punjab 978, Mysore State 17, Rajaputana 2, N. W. F. Province 15, Kashmir 19 and Burma 41.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

British Victory at Hooze.

LONDON, June 24.

Reuter's correspondent at the British Headquarters says:—"The fighting at Hooze was desperate in the extreme. Such was the impetuosity of the British that the enemy trenches were carried in a few minutes. None of the enemy's devices could check the khaki figures, dashing forward in the grey light of dawn. Numbers of Germans bolted and thus escaped. The remainder were bayoneted or captured."

Demoralisation of German Prisoners.

The demoralisation of the prisoners, mostly Wurtemberg and Baden troops, was complete. They dropped their rifles and prayed for mercy, evidently expecting to be shot on the spot.

Immense Superiority of the New Line.

The British Artillery preparation was almost perfect. Shells of all calibres were poured into the entanglements, and our men were not troubled by wire. The shells tore breaches in the trenches, and the British rushed through like an avalanche. First went the Royal Fusiliers, throwing bombs, but at their very heels came a glorious charge of other Infantry Regiments, prominent among whom were the Liverpool Scottish. Traversing a zone plastered with German shells, they took the German second line. None faltered. The Infantry fighting finished at dusk, and the British were established in an immensely superior new line.

A Cannonade with Gas-Shells.

The German counter-attacks were most half-hearted, and the enemy made the usual signal of failure—a cannonade with gas-shells.

A British Cruiser Torpedoed.

No Serious Damage Done.

LONDON, June 24.

The Admiralty announces that H. M. Cruiser "Roxburg" struck a torpedo on June 20th in the North Sea. The damage was not serious and she was able to proceed under her own steam. There were no casualties.

A Paris Bulletin.

LONDON, June 24.

A Paris communique says:—"Only a few infantry actions occurred north of Arras to-day. Mine exploding and cannonading took place in Champagne. German attack on the heights of the Meuse was repulsed while the French captured two works in Lorraine."

Prohibition of Trade with Enemy in China.

LONDON, June 25.

In the Commons Lord Robert Cecil announced that the Government had decided to prohibit trading with enemy in China from a date to be announced later in a proclamation.

కలగూర గంప.

ఈ గంప మార్కెట్టువనది చాలా కాలమైనది. అన్ని కూరలు దొరకుచున్నవి గాని కుగ్రామ ముహూర్తము, అందు కను పడుటలేదు. అందుచేత, మా గ్రామ మొట్టమొదట మొక్కాకు, తోటలలోని దొంగలూకుచేర్చి ఒక చిన్న బుట్ట పంపి వాము వాము గారు, దొంగలూకుల గల్పించి.

బాబూ! కోపించకండి కుగ్రామములోని బతుల సంకలి చెప్పుకుంటాను. గవర్నమెంటు వారు కరుణలవారు. కరువు కాలమున కనిపెట్టి బడిపంతులు గారకు సేవలవారు గాక (కాపిలేషన్ అలెక్సు) సంకల్పమునకు, కొంత గ్రామము ఇస్తున్నారు. ఇదివరకుబడిలో ఇద్దరుపంతులుగారు, గ్రామము చెరిగిపోయి, బ్రయినింగు కానివారిని సగౌరవంతోవుంచు కొని తక్కినది బ్రయినింగు అయిన పంతులుగారికి యిచ్చే వారు. వారికి పూర్వ దయగలిగి బ్రయినింగు కానివారి గొరింటి కూడా, అమ్మలు పోడ్ మాస్తరు గారికి యిస్తున్నారు. అందుకల వాము గారు! ఏమిమనిచేయుట బ్రయినింగుసాగు అయిన రెండవవంతులను అయిన గారితిప్పులు ఇక్కడవంచి మరియొకచోటికిపోయి, అంతేతిప్పులు సాగు కానివారిని

తెచ్చుడికి కప్పించుకొనలేనది పదుమన్నతిప్పులు, పెద్దపంతులు గాక తెలియక. పర్వతం కొంతకప్పుము చెప్పకున్నా వడ్డీలోలాధిమ ముందుమట్టలదను ఆక కరుణల అధికారు కనిపెట్టియున్నా. కనుకనే ఇంకకొంతమట్టలు నిస్తున్నాను.

పల్లెటూరుబళ్లు, తాళుల ఇండ్లు, కట్టిన సంకల్పంకలు మొదటి, మనుషుడు మట్టమొదటి, మూడోపను ముట్టమొదటి నీళ్లు కాగట. అలాగే మూడోసంకల్పమునో బడిపంతుల ప్రయాణం. ఇదిగాక ఇదివరలో నూలులతో గ్రామంలో నూలులపెట్టమని అర్థం అయినది ఆ సమయమున కనిపెట్టి వారు. గ్రామములో నూలుల పెట్టించుకో దలచినారు. అది వరకు ఉపాధ్యాయులకు, ఉపాధ్యక్షులకు ఉపయోగ గ్రామము త్పించినారు. చాలామంది సాగంపివారు కాని పొందినది ఆకాశఫలం. ఉపాధ్యక్షులదయ, ఉపాధ్యాయులదయండి ఆ అర్థం అయిపోయినది. పంతులు గారు చాలాచోక అయినారు. పూర్వము బడిపంతుళ్లుగల సమయము కృష్ణాధ్యక్ష "కబుర్ల"లో వ్రాసినారు గాని బాబూ ఆగోజులు పెనకని. ఇప్పుడు పంతుళ్లు ముందురాబోవు ఆ వామునుకూడా పంతులు గారు గ్రామకొనకనే ప్రతిబజారులో జమాఖర్చుచేసి నిల్వపామును విసపించుమంటారు. మా పిల్లలందుటలవననే కదా నిదు గ్రామము కమ్మట. అది జీతములు, పెద్దకున్నా లతో జమకట్టించుచున్నారు. శ్రీయ్యత గోళ్లగారి నిష్పంధ ప్రారంభవిద్య ఎప్పుడు అమలులోకి కమ్మనో పంతుళ్లు పుడు వానపడెనో బాబూ యాహూర చాలావున్నది. ప్రస్తుతం కొద్దిగా పంపుకుంటాను.

పెంగ్లీపు చదువువన్న బాబూ, వారు ఏకలవలలాన, ఈ గ్రామములవచ్చి, జుక్కున బాసులూని కృష్ణిలోకి తేవాలె, స్వదేశిపంతులు కృష్ణిచేయాలె, కృణసాము క్రొత్త పద్ధతి ననుసరించి చేయాలె. కన్యాశుల్కులములు మానాలె. అతిబాల్య నివాహములు మానాలె. మొదలైనవి శిలపిస్తారు. బాబూ శిమిచ్చట దనుకే విదయ వా ఒక పని ప్రారంభించి చేయించండి బాబూ అంటే మీరు చేయండి మేము చూస్తాము. అంటారుబాబూ. మేము ఏమిచేయాలి పెద్దా ఆచరించు పనులలో ఆసక్తికలిగితే మీరుగడ్డనా. కుంటామా, బాబూ.

వికోపా మహాసంగ్రామము మా గ్రామములోని లాభం నిమిత్తం వచ్చియున్నది. అన్ని కమ్మపులకు పంపించుకుంటే యుద్ధము కలనన, సరిగిరావటంలేదు. అందుకలపంతులు. ఏమియు ఎక్కడవంచి కమ్మననో ఎవరికి తెలుసు. వారు చెప్పినంత బుక్కలలో బాకీవారు ప్రామున్నంత, గ్రామంలో అధికార్లు సరిగా యిస్తారేమో. అందుకలనే వారు, బాబూలోకి చొరనుకుంటాము. జలసాక్షుని కృపకల శ్రీ బాబూగారికి, జమముకలిగి, యుద్ధము త్వరలో అంతరించవలెనో మా కోరిక, బాబూ.

ఈశ్వరుని కృపవలన ఈ సంకల్పము ఎదిగింది. సంతోషమిది. సకలమువచ్చినది. ఇందుకు బాలములో చేసినది. చివరలేదు. ఎందరేమి ఎక్కువ. మేఘావంబు మే. పెరిగినవారు పున్నదం ఊర్లునే ఎందరేమికి కాగి చచ్చిపోతుంది. గుంటలూ, గోతులూ పూసలు రాకున్నవి. పెరిగిపోయి ముకుపులమిత్తు విప్పిన మునుల మదెలు విడలేదు. అడ్డకాలలన్ని, గోతులని, నోటిములు కమ్మన్నవి. అవి మా పునరాగనిమిత్తు తెలుసుకుంటే, కన్నీటిపైలేలే! మాలో వికమత్తిమేది! ఇంకొకక పెత్తనకా. కంటికోకచొక్కా. అందుపెద్దది. ఎనేవారే? గోతులు పూడ్చి అడ్డకాలలకు సంకెలునే తిప్పలేంమను.

పత్రికలు తెప్పించి ఇవి పుకుంటే తెలివిననుందామని బాబూ. అందులో ఒకరు గ్రామీసంగతులు ఒకరు అడ్డపు మరియొకరు నిజమని వ్రాస్తారు. ఇందులో ఎవరు, వ్రాసినజము బాబూ. దానిబట్టి అన్ని సంగతు లిట్లానే పుంటామని మా పెద్దవాళ్లుంటారు. అందుకల పత్రికలు వాపు బాబూ. అట్టిపు సంగతులు వ్రాసుకుంటా, దేశభివృద్ధికి ప్రోత్సహ సంగతులు వ్రాసుకుంటా తొలమెప్పుకుంచ్చునో బాబూ.

ఇది శిలపు పుచ్చుకుంటా బాబూ! మోటసీపు, మెరుగు మంగనక తేడి! ఆశ్రయించి అనేక పుగులు చేరుదుకున్న. బాబూ! దయచేసి ఏ కూర్చు వా బాగుంచే పోతోకోగొనక, బాబూ సరిచేయండి. సకలము గాపుర బాబూ పిలుపుబట్టి మరొకబుట్ట పంపుకుంటా. మా పంపికను. పోరంకి. కలగూరగంపహాని తొమ్మిదవ

విశ్వమ చర్చిలుగారు.

విశ్వమ చర్చిలుగారు

అనంతరం రాజకీయ నిధియా?

ఈనాడు ౧౯౧౦ వ సంవత్సర ప్రాంతీయ బయటిపబడి
లోపు ఈకాలపు చారిత్రమునందు ముద్రకర్తయైన స్థానము
ధిక్కుచేసినది. ఈతని జీవితమెల్లప్పుడు చిత్రవిచిత్రమైన
రీతిగా గానమందును. ఆతని మూర్తియన్నియు జనులలో కోరిక
మందుగాని. అనూతమగాని, మహాద్భావములనుగాని, మితి
మారిన మెప్పులనుగాని పురికొల్పినట్టిది నలుబది సంవత్సరముల
యందు నిండకమును జీవితరంగమునందీతడెన్నో పాత్రముల
వహించెను.

పంచమిద్దర సంవత్సరమునందీయన మైతరుడు. వైశ్య
మ విశేషకాల మండకపోయినను, బాల యుద్ధరంగము
లో పాడెను. ౧౯౦౧ లో మూలములో స్పెయియ వారి
ప్రభుత్వములలోనుండెను. ౧౯౦౨లో ఇండియానుండి మాట్లాడు
నందుకు బంపబడిన వైశ్యములో నితడొక్కడు. ౧౯౦౩లో
ప్రెసిడెంట్ యాత్రలో ఆర్థర్ అగ్నీపరగా నుండెను. దెంగు
భాషలో నితడున్న పూలము కొంతకాలము నివసించెను.
ప్రెసిడెంట్ యాత్రలో భోమ సలిపిన వారిలో నియమ యొక్క
రు. భార్యయు యుద్ధమునందుండెను ౧౯౦౪లో భోయరు
గ్రామ జరుగుచున్నప్పుడుక వారాధికారి విలేఖరుగా
నుండెను. తరువాత దక్షిణాఫ్రికానుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత
గ్రామములను పట్టుకొని చెరసాలయం దుంచబడెను
గాని కొదడాకి వారి చేతులండి తప్పించుకొని తిరిగి బ్రిటిషు
ప్రభుత్వములో చేరెను.

౧౯౦౦ సం. లోకకొనరు జీవితపుల పత్రికను బిల్వహము
గరపు ప్రతినిధిగా కామస్వస్థత కెప్పుకొనబడియెను. ౧౯౦౨
లో నీ కత్తివారిని వదిలివెట్టి లిబరల్స్ లో చేరి మాండ్లెపుర న్న
పుప్రతినిధులలో నొక్కడుగా పార్లమెంటులో చేరెను
పదవిలో చర్చిలుగారు ఆరోజులలో ముఖ్యమంత్రి సర్ హెన్రీ
నీ కాంధే లు దేవమేకగాని వలన బ్రిటిషుకాలనిలు
(అధిపతికాలము) పార్లమెంటులో సహాయకార్యనిర్వహణ
నియమింపబడెను. తరువాత బ్రిటిషు కర్తకాభివృద్ధియొ
బ్రిటిషు మంత్రిగారిలో నొక్కడాయెను. పిమ్మట స్వదేశం
గ కాపుకు మంత్రియయి కొంతకాల మింకాద్యోగమును జే
యగా, ఆస్పిక్తు ముఖ్యమంత్రిగారు సమద్రవ్యం నొకా
కాపు సరియైన సీటిని లేనందువలన ఆరోజులలో జన్మ
నిర్దేశము ప్రకటించున నొక భాష ముందుటలనను
చర్చిలుగారికింట్టి సమర్థుడు జేకోగొంత్రి లేవని ఈతని
నియమించెను. ఈకాభివృద్ధి గానందీన మూడు సంవత్సరములు
నుచర్చిలుగారు కర్ణాటక నలవి గానంతి పాటుపడి వారిని యత్తు
న్న ప్రితికి దీక్షించి రాగడిగించువలన బ్రిటిషుప్రభులు తమ
దీక్షములు తీర్చుటచేసి గురిగారు. ఇట్టి భయంకరమయిన
దీక్షములలో నొకటియు ముఖ్యమంత్రిగా నియమింపబడెను.

౧౯౦౮ లో మ్యాండ్లెపుర ప్రభుత్వము స్పెయిన్ లో
నందున పార్లమెంటులోని దండెట్టును ప్రతినిధిగా నిర్ణయింప
బడెను. ఈయన గొప్ప గ్రంథకర్త. వీరు తమ తండ్రియగు
గారుగారిని చర్చిలుగారి జీవిత చరిత్రను యాడు

బహుశ గ్రంథములుగా వ్రాసిరి. ఈగ్రంథము లాంగ్లేయభాషలో
కావ్యములుగా బహుశాంపబడుచున్నవి ఈతడు గొప్పకర్త.
ఆకాశవిమానములలో బ్రయాణము జేయుటయందీతడు ఇంకా
మెండు జలాంతర్గాములు (సబ్ మేరైన్స్) తీయుచుగా
దిగురు యుద్ధనావల లోపాలోపముల నిట్టి ప్రయాణముల
వలన నితడు బరితీంచుచుండెను. గుట్టు మెక్కి బంటి కొట్టు
నాటలో మొనగాడు. ఈపందెము లనేకముల నెరిచెను.

కామస్వస్థతలో చర్చిలుగారు రుపస్థానించుచున్నప్పుడు
మాటలు దొర్లి పడుచు నున్నచుండును. ఇంగ్లీషుభాష సంతయు
దనడికిలో నుంచుకొనినాడో యననట్లుగా నాభాషయం
దంతప్రావీణ్యమును నీతడుగడించినాడు. ఎట్టికత్తివారి వాద
ములు భస్మమగునట్టి ప్రత్యుత్తర మొసంగుటయందు చర్చిలు
గారితో సమానులు బహుకొద్దియందీయగలరు. మధ్యమమాటలు
గట్టుపట్టుగా పలుకుటయందీ యనతో సరిపోల్చి దగినవారు
ఆస్పిక్తు ముఖ్యమంత్రిగారే. చమత్కారోక్తులను చురుకు
గా ప్రతిపక్షుల వై బ్రయోగించుటయందు లాయడు బార్డిగా
రేకాయనకు సమానులు. ఇంతగొప్పకత్తిని గలిగియుండుటయే
గాదు. ఎట్టికత్తికనుసన్న నయినను నిమిషములో బరిష్కరింప
గల మేధాకత్తి ఈతనికి గలదు. నూతనభాషములను కార్య
రూపమునకు దెచ్చుటయందు చర్చిలుగారికి మించినవారుండవో
రు. ఏరాజ్యమునయినను ఏపరిపాలనయినను, గోటిమీద
త్రిపుల మహాత్ములతోనీత దొక్కడు.

ఈతని మాలోచన లెప్పుడు దూర్భదర్శకత్వమునను
చించుచుండును రేచికి, ఎల్లండికేగాక, అనేక సంవత్సరము
లకు వ్యవహారం లెట్లుపరిణమించునో దానికి దగినట్లుగా రా
జ్యాంగ నౌక ను నడుపు ప్రతిభ అందుండును.

ఈయన చేయు ప్రత్యేకము ఇంటింతగాదు దిమునకు ౧౮
౫౦ టులు నయితము రాజకార్యములను జేయుచుండును. మంచ
ముమీద విశ్రాంతికయి పరుండి, కార్యదర్శులను బిలిచి, పేరి
యన్న యుత్తరములను జరువలసినదనిచెప్పుచు కండ్లుమాసి
కొని ప్రత్యుత్తరములను వ్రాయించుచుండును. ఇట్లు అనేక
కట్టలు నెలవుడిమలలో తగిలిపోవుచుండును. అప్రమాదకు
లను దగ్గరజేర్చుడు. బహు స్వల్పసంగతులు సంత మెక్కి
కప్పుడు చర్చిలుగారికి రాద్రమున గలిగించుచుండును. మహా
త్యాగముల నిర్వహించుటనీ వచ్చినప్పుడెప్పుడో విధమున
జేయవలసినదనినప్పుడావిధమున జేయుచు అప్రయత్నముపాలు
మాత్ర మెప్పుడును గాడు.

ఈయన ఇంగ్లండుకు ముఖ్యమంత్రిగాగలదని యనే
కులయన్నాని. ఇండియాకు రాజప్రతినిధి గావచ్చునని
దృఢయెనునదంతి గలదు.

దేశహితముదలంచి స్వలాభమును దృఢీకరించి ఈతడు
ఇట్టివల నొక మంత్రిత్వము మరియొకరికిదగి యు ప్రభుత్వాధి
కాగమున పనిజేయుచుండుట యందరెవరుగూదురు.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

బైసికిలు లాంతరును దొంగిలించుట:—
శ్రీ. ఎం. రెడ్డిగారిదగ్గర నౌకరుగా నుండిన మాధవశాయరన
నదికు రెడ్డిగారి బైసికిలు లాంతరును దొంగిలించినందుల కత
నికి ౧౧ నెలలు కఠినము విధింపబడినది.

విషము బెట్టి చంపుట:— శ్రీ. ఎం. రెడ్డిగారి
నదికు ఈనెల 7 వ తేదీన కాశీపానీయములో విషముగలిపి
తనభార్యయగు రాజమ్మను కిచ్చెననియు నానిని త్రాగుట
వలన నామెచనిపోయెననియు నదినివై తేలడిక శ్రీమంతు బాం
టవునులో న్యాయాధిపతి భానుసామోయి బిజిల్లా సామో
యి బహదూరు గారు విచారణచేసి అతని నెవనుకొద్దుకు
పంపించుటకు నిశ్చయించిరి. ఆకాశీని ఈ భార్యను తయారు చే
సెనుగాని తాను చేయలేదనియు తాను నిర్దోషినియు ముద్దాయి
చెప్పెను. నేరముచేసిట్లు స్థిగిమొదలుమొదలైకొద్దులో విచా
రణ జరుగవలయుననియు న్యాయాధిపతి గారు నిశ్చయించిరి.

ఒక విద్యార్థి దొంగిలించుట:— మంగళి పని
చేయుచున్న అబ్దుల్ రజా అను వాడు 80-5-1915 వ తేదీన
మూలమార్కెట్టుకు వెళ్లి తన బైసికిలును బహుశాంచి తేయాకు
నీరును త్రాగుటకొక ముగ యింకానికొకటి మరలించిచూడగా
బైసికిలు కనపడలేదు అతడు పోలీసువారికి తెలిపెను. వాడు
విచారణచేయగా చిట్టిబిల్లనాదొంగు బైసికిలునుండి నమ్మ
జూపుచున్నాడని తెలిసి వారు పూనమలిలో మనిస్వామి
యకు తురవానిని పట్టుకొని ఆ పురవాణిక కాపురములేని
ఇంటిలో దానిని దాచిపెట్టి చెప్పగా అచట నాబెసికులును
బార్డిటవునలో దర్జిదర్ద బాని తాలాకు కొన్ని సామానులు
ను పోలీసువారు పట్టుకొని ఆ పురవానిమీద కేసుచేసిరి.
తురవాడు నేరము నొప్పుకొనెను. ఈ కుర్రవాడు
పూనమలి పాఠశాలలో చదువుచున్నాడనియు వేసరి నెల
పులలో నితడు చెన్నైకి వచ్చి యున్న సహవాసము వలన
నిట్లు దొంగిలించెను గాన క్రిమినలు పొన్గిసినకొడు 5రి2-క
నెక్షను క్రికొంము నమ్మినట్లు కడిగియుండుటకు పూచీ
కత్తు పుచ్చుకొని అతని వదిలివేయ వలెనని ఆతని పక్ష
మున న్యాయవాది గురు స్వామి నాయుడుగారు విన్న
వించిరి. ఎటులనయిన వానిని చెరసాలకు పంపిం
చుటవలన లాభములేదని నాటికి పదికరదాదెబ్బను కొట్టుటకు
న్యాయాధిపతి గారు తీర్పుచేప్పిరి.

వైశ్యమహాజనులకు ఒక విన్నవము:— ఈ
దినములలో అనేక మహాభియోజనములున్నవి. ప్రజలమగు
ననేక తీర్థానములు. చర్చించుచు నభివృద్ధి గంధిగోపన్యా
సములు చేయుచున్నాడు. కాని సభవిధిని సభ్యులు తమస్వస్థా
నములు చేరగానే ఆసభలో చూపించు త్యాగమును ఆవేశ
శమున అప్రమాదమును అంతరించుటకు తయరుగానన్నది.
మొన్న బల్లెలో జరిగిన వైశ్య మహాజన సభయందు
వైశ్యవారికు ఈ పదనయనము చేయుట, వైశ్యులను
బహిష్కరించుట యు, వైశ్య వారు రకు విద్యా
నిధిని స్థాపించుటయు మొదలగు అనేక ముఖ్యతీర్థానములు
చేయబడెను. వైశ్యులలోద్భవుండును తాను సమైక్యదానిని
త్రిక్షణ దిగుగా ఆచరించునట్టియు ఏలూరుపురమునందు
వైశ్యమునజనలను మరియొకరిని కాగ్యచరణయందు
ప్రోత్సహపరచుచు అందరినీ అమరకణియుడైట్టి శ్రీ
గ్రంధి రామమూర్తి శ్రేష్ఠి గారు బల్లె రై శ్రీ సభ
తీర్థానముల నన్నిటిని ఆచరించుచుండుచు బీదవైశ్యవా
లర విద్యాధికి తమకు గానని ఉపాయం సంస్కారమునా
త్వనకాలమున రు 50-0-0 యిచ్చి సాంఘికం అందరికొకట
తమ పాత్రులుఅయిరి అని చెప్పుటకు చాల ఆనందకరముగ
నున్నది. శ్రీరామమూర్తిగారు తమకుమానునకి యధావిధిగా
రి వ సంవత్సరమున ఉపయోగము చేసిరి. వ్రాహ్మణోత్తములు
కార్యము జేదోక్తముగ బాపిరి. వైశ్యులు అందరును తమతా
లరకు యుక్తకాలమునందు ఉపయోగము చేయుటయు
బీదవారికు తగినసహాయముచేసి ఉపయోగముచేసి వైశ్యుల
ద్విజత్వమును సాధకపరుపరలెను. ఇట్టి యుద్ధాహములే
ఇట్టికార్యాచరణ పరాయణులే వైశ్యసంఘమునందు బయ
లుదేరి సంఘమున ప్రచండ ప్రభావమునలె ప్రకాశింప జేతు
రుగాక అని లింగమల్లి వెంకట్రామయ్యగారు ఏలూరునుండి
వ్రాయుచున్నాడు.

పరిదేవనసభ, బుగోలు:— ఈ నెల 22 తేదీ
మంగళవారము రోజున కీర్తిశ్రేష్ఠులైన బ్రహ్మశ్రీ, నుగుంటి
శ్రీరామశర్మగారి, యాకాలమరణముయొక్క యొకపరిదేవనసభ
జరుపబడెను. అందు, ము.రా.శ్రీ, పుట్టాబిడ్డ ముప్పారావు
పంతులుగా రుగ్రాసవాధివ్యమును విహించి, పురమందలి
యశికమండ్రి ప్రాముఖ్య లాసధి కలంకరించి యుండిరి. అందు,
ము.రా.శ్రీ, నల్లపల్లి వెంకటరంగం శ్రేష్ఠి గారు, అక్కరాజు
నరసింహారావు పంతులుగారును, బ్రహ్మశ్రీ, ఘడియారం
రామయ్యగారును, ఇంగున రామకృష్ణయ్యగారును మున్నగు
సభ్యులు, తత్పరణముయొసెన పంతామును సుపాత్యసహాయ
కముగా వెల్లడించిరి. బ్రహ్మశ్రీ, ఇంగునరాజు కామశాస్త్రి
గారు శ్రీ శర్మగారి ముందుగా గొప్పంటి నుడివి సభ్యుల
నానందింపజేసిరి. పదవ యగ్రాసవాధివ్య గురు తమయంత్యోగ
న్యాసమును తమపరితాపమును జూపుచు సభకు మగింప
జేసిరి. సభవారి పరితాపమును శ్రీ శర్మగారి కుటుంబమునకు
తెలుపవలసిట్లు సభయందు తీర్మానంబుదేయి అని బుగోలు
నుండి ఇంగున రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాయుచున్నాడు.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యానంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భయ సైన్యసేవ ప్రాచీనతపిచి, శతచరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింజాత్మ్యధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రిపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమానంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత్ మిక్రింది విషయము లో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యేక కారణములు వశీకరణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5. దర్జుల నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయొక్కతయందు 300 పటాలకు మించియుండును. రాజసనాను సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినది,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	మెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులు మూత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, నుద్రాసు

NO COLOUR NO SMELL

WHITE OIL

Rs. 2. PER GALLON Or 8½ lbs.

PACKING EXTRA.

R. K. MODY & CO., Nagdevi Street, Bombay.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది అనామనందేలుట్టు పెత్తురుగడ్డలను వలయు సకల చర్మరొగములను బాగుచేయును. కీళ్ళబొట్టు, పొతబాయ, పులిబొట్టు, శుభ్రము, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడినపు ట్రత పుష్టిగలిగించును. పెత్తురును కుద్దిగఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన కఠినమైన బండు, అరొగ్గముకలుగును.

ఇక నీసామందును వాడిని తోడనే కఠినము నాగువచ్చును. **నీసా మెల మా. 1-4-0.**

మునుకుండు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును తుడుపును. భారతముభువన్నిత్రాగు ను మందు నాగవల్లిలను పుష్కలము మందు. ఈమందుగదిసి వెలలోవలకు ప్రతిపత్తును 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, 143, ఫానెవోడి, నం. 2, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 143, Fanevodi, No. 2, Bombay.

DIRECT IMPORTERS.

అనేక వి. సి. కంపెనీలవారు హెచ్చు భరలట ప్రకటించియున్న సిప్రంగసోపు కేబులడియారు.

బెన్జులీజర్ బెబుగడియారు	2-9-0
మెయిలు గారు బెబులీజర్	6-8-0
మణికట్టు బెబుగడియారు	3-4-0
డిటా వెండగడియారు	5-0-0

తర్జములు:—

తాతా కంపెనీ

బాబు రోడ్,

మద్రాసు

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదిగలకు లెంకు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని ప్రకటనల చరిత్రయు సులభముగ భాషలో తెగినట్లును లోకో విధానలె వర్ణిత మగును. చందానన్ని సరివర్తనమునకు, రహారము 600 పుటలు) 3 సంచికలు, చందా ను. 2-0-0.

(సోస్టేజిలో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముంకుగ స్వీకరింపబడును.

కలయవారు:—గా. హానినోవ్ తనుర్తాపు, ఎం. 5

నిలకొడికేట, మదరాసు అం ప్రాముఖ.

METHYLOIDS

A speedy and reliable cure for gonorrhea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe. Convenient to carry—Easy to take. Be sure you get

METHYLOIDS

Zymole Trokeys

TRADE MARK REGISTERED

"Antiseptic Throat Pastilles"

A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness. Also purify the breath. Ask your Chemist for

Zymole Trokeys

నిత్యవశ్యకములు.

మేలైన చుదాగు	రు. అ.	ర. అ.
సకల శేష 1-3 0-12		సువాసనశ్శం కెడ్డుడిల్-4
నీకే (కులములు 120) 8-4		డిటా దెజ్ కుడు 2-
వ్యాపారలకు మాత్రం 8-0		తాంబూలమును సువా
తాంబూల ఆంకరి 1-10		రాగాడు టిన్ 1-0-0
వి. సి. ఫిల్ములు ప్రత్యేకము.		డిటా దెజ్ కుడు 2-

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ

తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

MAHA

చుక్కలకు శుభము చర్మము యొక్క పైన రంగును కాంతి గట్టక చేయు సాఫ్ట్ 2వ తే. మెల 3-0-0 18 1-0-0 వి. సి. ఫిల్ములు

ఆర్. వి. కండిట్ అంకు కంపెనీ, 5 బండగడి, మద్రా

తంకుమపువ్వు

సృష్టమును నిర్మలము నగు కలయముపువ్వు మూలార్థ దొరకును. కొనువారు సూర్యమూర్తి గనుకంపుడు. కిరస్మాండెచ్చు మొదలగునవి ఇంగ్లీషు వ్రాయువలయును:—

ఎస్. నారాయణ అరెడు క.

21, మామ్మనగి, బొంబాయి

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

జాతీయతకు విరుద్ధము.

(ప్రేమలే ఎం. వి. ఎస్. శర్మగారు, మదరాసు.)

మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో సమైక్య జాతీయత (Nationality) ఇతర సోదర రాష్ట్రములకంటె ఎక్కువగా ఆంధ్రమాత యాశీస్సిన ఫలము చేతను, ఆంధ్రపుత్రుల త్యాగ పుణ్యము చేతను మెలకెత్తుచున్నది. ఇది ఆంధ్ర ప్రజాభ్యుదయ మునకు మిక్కిలి శుభసూచకము. నేనొక్క చెప్పగలను. ఈ నూతన జాతీయత కలన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వెక్కిరింపులు లగుచు, ఆంధ్రపుత్రుల బౌద్ధాభ్యుదయ ప్రయత్నములు, వారోత్సాహములు, భుక్తిభాగ్యదాగములు మున్నగువి నెలకొని యిడివి. ఇప్పుడింకను నెలకొనియున్నది ఇంకను మావారి (ఆంధ్రుల) నిరంతర పరిశ్రమలన నెలకొల్పుచును.

దీక్షకంతున, మూలకారు లామహానీయులు, ఆంధ్ర మాతృ సుపుత్రులను, గర్భ తిక్కన అదగు రాజాజహదరు కంటె కూరి వీరేశలింగము పంతులుగారు అని యేయం ప్రభు చెప్పబడక ముందుకు? ఈమహర్షి తమ సుఖములన్నిటిని విడదాడి, ఆంధ్రులను ఖమీ తమ సుఖములను, వారు జ్ఞానంతులైన, తాము సంతోషపడుచున్నప్పుడు చెప్పి వారికొక అనేక పుస్తకములను (ప్రతి, ఉపన్యాసముల నిచ్చి, వారిమనంబులలో జాతీయత భుక్తి కల్పించెడిది. అది తమ వాటికి, క్రమముగా వృద్ధియై ఆంధ్రోద్యమముగా మారింది. ఆంధ్రుల నామాకల్పము చేతనే కంటె ముఖ్యముగా, తమ నిరంతర ప్రయత్నములను, కాగ్రహార్యములను వృద్ధిలోకి తీసికొనెడిది. ఆంధ్రుల యిష్టము మొదలైతి బుద్ధిమంతులను సిద్ధుగానున్నది. ఇప్పుడు ఆంధ్ర సోదరు లామహానీయులు సరియైన మార్గమున వృద్ధిలోకి తీసికొనినట్టివారు, తేలికదల, అది నామాకల్పమై ఆంధ్రమాతకు తలగంపు మూలకారులకి వివాదమును కలుగజేసినవారగుదురు. కాన మా సోదరులు, తమ కల్పితములు వర్జియ, లోకమాన్యులను, గోపాలకృష్ణగోఖలే, గాంధీ, లాలా లజపతిరాయ్, సురేంద్రనాథ్ ఠాకూర్, వీరేశలింగము, రామమోహనరామాయ, మున్నగు మహానీయుల కృషిచేసి, పాటుపడి, కృతార్థులగుదురు. అప్పుడు ఆంధ్రమాతకు, సంతోషము కలుగును. మూలకారులకి కృతజ్ఞులు ముఖ్యముగా గురువులు. కాన సోదరుల కాగ్రహార్యములు, లోకమాన్యులు, ముఖ్యముగా గురువులు. ఇక, వాక్యమును, సరియైన మార్గమున, తెచ్చుటకు గాంధీగారుండి లేదని చూచుకొనెడిది.

నా నీతియు, మన రాష్ట్రములోని, తదితర

మన మండలములలో
మనకు వాటబడిన
మనకు గానెడి,
మన ఆంధ్రమాతకు సభితు

1) మన సోదరమండలముల గాంధీ భావమును గాన, మనకొక ప్రత్యేక రాష్ట్రము ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును వాదించుట. హిందూ దేశములోని, యితరములు, సామభూతిని పొందుట. ఆట్టి యామండలముల 198 సోదరముల (ఈ సమయమున గుంటూరు ప్రత్యేకము కాలేదు. ఒంగోలు వెల్లూరు మండలముల) ఆంధ్ర రాష్ట్రపు పుత్రుల స్వాగత్యుగ అంధ్రీకులై, తమ మనంబులను ప్రతిపదిచుచు గాంధీ భావమును ప్రాప్తముగా సాగుచున్నట్లు చేసి, విద్యార్థులుగా మహర్షి గామానందస్వామిగారి కరుణల సన్నిధియందు బోలుచున్నట్లు లోకమాన్యులకు సర్వోదధికారులగు మహాశయులు నెలకొల్పిన కాంతి తనములైన, లామహానీయుల సహానీయుల చేత ప్రాప్తముగా రాజమండ్రి, లాలా లజపతిరాయ్ గార్లు స్థాపించిన గాంధీ భావ విద్యాలయమునకు, ఆంధ్ర విద్యార్థులు గాతీయ విద్యను జూచునంబుల నిడి వారు, వృద్ధిలోకి తెచ్చుటకు, బృహదానంద ము మొదలగు, మహానీయులలో ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలను ప్రత్యేక సోదరము విద్యార్థులను, ప్రతిష్ఠాపన చేసి, దీనిని నిజముగా యుగింపాలెనుమని, చూచుచున్నాడు. ఈ మార్గమునకు ముఖ్యమంత్రి కాలము మహర్షి గామానందస్వామిగారు పోతమిడిమిడి సోదర కళాశాలను, లామహానీయులు, లోకమాన్యులు, విద్యార్థులను నెలకొల్పి, తిరిగి తమ వాగ్దానములను, లాలా లజపతిరాయ్ మహర్షి కంటె వారు.

వీరికళాశాలలో నొకదమ్మిడిమైయు వేరను పుచ్చుకొను తమ సర్వస్వమును, ఈ కళాశాలకే, అప్పించిరి. మామంతురాలై గారు, కామ్రపరీక్షలు, (ఎమ్. ఏ) వ్యాఖ్యానాత్మ పరీక్షలు (వి.ఎస్.) ఉత్తీర్ణులు జరిగారు. అమ్మ! ఆంధ్రమాత! నేనుగదా! నీపుత్రులలో కొందరు, వామనముగాక కాగ్రహార్యములై, నీదిన్ని విద్యల వృద్ధికారకు, తమ సర్వస్వము, నమస్కరించుచున్నాను. ఇక వారిని (వెదవిద్యల) ప్రోత్సాహపరచి వారి యుద్యమమును వెంపొందింపజేయుట నీది!

ఆంధ్రదేశము లో కళాశాలల ప్రాప్తినామను నొసంగుటకు నిష్పత్తులు కాకపోయినను ఆంధ్రులు కాకపోయినను, శ్రీమతి అని బి.నెంటువరసానిగారు, కీర్తిశేఖరగు, వ్యాఖ్యాన మూర్తి సుందరయ్యగారు, కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, శ్రీమతి గాంధీగారు, జి. ఏ. సమేతగారు సర్వ శివస్వామి అయ్యగారు, వ్యాఖ్యాన మూర్తులగు సదాశివ అయ్యగారు, శ్రీమతి సర్ జి.దేవిగారు సర్ బాన్ అట్టిన్ సరుగారు, దివానుబాదరు, స్వామికల్లుపిళ్లగారు, మున్నగువారి కళాశాల నియమములను మార్చి కడుంగడు క్లా ఫిం చుట యే కాక తమకు తోచిన, విరాళములను, వార్షిక విరాళములను దయ చేయుచున్నార. దొరతనమువారు కొంతగాంటు సమైక్యము నిచ్చుచున్నారు. ఈ కళాశాలను, ఒకసారి దర్శించినవారు కృతార్థులగుదురు. ఆర్యుల పూర్వపుత్రత్వము సర్వగత వచ్చుచుండును. ఇట్టి పరిత్రమకు, జాతీయ కళాశాలవై మా ఆంధ్రులు తమ అవ్యాజానరాగమును చూపకుండుట మిగుల విచారకరము. వారికి, (కళాశాల ప్రతిష్ఠాపనకు) మిగుల కృతజ్ఞులను చూచిన వారగుదురు. మా ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ననేక జమిందారులు గలరు. భూస్వాములు గలరు. ధనవంతులు గలరు. వ్యాఖ్యానములు గలరు. విద్యాధికులు గలరు. కాని యేమి ప్రయోజనము? వీరివలన నింతవరకు నేనైనను ప్రయోజనమున్నదా? ప్రతి సభలోను, ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలకు అందరు సాయము చేయవలెనని, గంభీర వ్యాసములు ఇచ్చుచున్నారు కాని, తామే మొదట ఆ కాగ్రహార్యము చేసిన ఇతరులకు మార్గదర్శకులయ్యెదరు. దీనివలన కళాశాలవై జనలకు, సభిప్రాయము లేక కొంత భిన్నాభిప్రాయము కలుగుచున్నది. లోకమాన్యులగు గాంధీగారు నుడిచింబుల ఇప్పటి నాయకులలో, ఉపన్యాసకులలో, వామనత్వమున్నదిగాని, కాగ్రహార్యము లేదు. కాన మా జాతీయు లీనిందను, రూపుమాపుకొనవలయును. తాము మాటలతో తెచ్చిన దంతయు, కాగ్రహార్యముగా చేయుటకు సంసిద్ధులు కావలయును. ఆస్థానము వీరు వృద్ధిలోకి రాగలరు. ఈ కళాశాల నిర్వహణను జమిందారులు, ధనవంతులు, విద్యాధికులు మున్నగు వారు పట్టుబట్టిన పోషింపగలరు. తమ విద్యల నీ కళాశాల కంపగలరు.

ఇప్పుడు, మన విద్య (జాతీయ విద్య గాదు) వలన లాభము లేదు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములవారి కోరిక లెప్పుడు పోజాలవు. వారు మండ్రెడ్లు, వెక్కు చట్టములచేసి వేధించుచుండురు. ఈ విద్యవలన మన బాలకులు వృద్ధిలోకి రాజాలరు. జేబాభిమానము వీరి కుండ జాలదు. కొందరు పాపము! విద్యార్థులు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వారి కోరికలకు భయపడి ఆత్మహత్య చేసికొనుచున్నారు. కొంతమంది వెంటి పుడిచి, చనిపోవుచున్నారు. ఇప్పటి విద్యవలన, బాలకులు, లోకభాషము కలుగుటలేదని యేగదా సర్, రవీంద్రనాథ్ ఠాకూరుగారు, కాంతిదేశమును స్థాపించి, లోకమాన్యులగు గాంధీగారు, అహమ్మద్ సగరములో నిండువలన నేగదా, కోక విద్యాలయమును నెలకొల్పింప సంసిద్ధులగుట, శ్రీమతి గాంధీగారు, అహమ్మద్ సగరములో, కొన్ని నెలలు క్రింద విద్యాలయము నెలకొల్పింప సంసిద్ధులగునపుడు, మన ఆభివృద్ధి కళింకనులకు కోడి రాముమూర్తి నాయకుగారు చెప్పిన మాటల మాడేములు వినివాలో? వికసపోయిన నేను చెప్పగలను "గాంధీగారు! మీరు నెలకొల్పింపు విద్యాలయము మహాపరిశ్రమైనది. అది ఆర్యుల పూర్వపుత్రత్వమును చాటగలదు. ఇటువంటి విద్యాలయము, కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందకు, మాడేములో (ఆంధ్రదేశము) నెలకొల్పబడియున్నది. కాని వారికి జాతీయ సానుమంత లేదు. నేను రాజోవు సంవత్సరములో నాడేములో, స్థాపకరము గానుండి, వా సర్వస్వమును ఆ కళాశాలకు సమర్పించి, దానిని, వృద్ధిలోకి తెచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. అని రాముమూర్తిగారు నుడిచియున్నారు. ఈ మాటల విని, యేయూర్రుకు సంతసింపకపోవును? ఎవరి జేమా ము పులకరింపకపోదు? రాముమూర్తిగారు మనదేశములైనను, మన దేశములోనుండుట లేదు. మన దేశముల విషయమంత

పాగుగా తెలియదు. మనదేశముల కాగ్రహార్యము వారి తెలియదు. అయినను అటువంటి మహానీయుడే, తన సర్వస్వము నీ కళాశాల కరిప్పించెదనని వాగ్దానము చేసి నపుడు, మాడేములెందులకు, నీ కళాశాలకు, తమ విద్యలను బంపకూడదు? శ్రీమతి రాముమూర్తిగారి వాగ్దానమును మా సోదరులు తమ హృదయములందు నిడికొని, గాంధీద్రునుండి తెండు. ఇతర రాష్ట్రములవా రెంత వృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్నారో చూచితిరా? బెంగాలులో సర్ రవీంద్రనాథ్ ఠాకూరుగారు కాంతిదేశమును తమ విద్యార్థులకు చాలక నొక పరిశ్రామికాయమును సయితము నెలకొల్పింప జూచు జేతమునకు వెళ్ల సంసిద్ధులైయున్నారు. మాడేములు, కవిసార్వభౌముని వైయాద్యమునై కొని, ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలను ప్రోత్సహ మొసంగుచు తమతమ స్థలములలో వా కళాశాలకు శాఖలుగ పాఠశాలల నెలకొల్పగూడదా?

మనవారు మహాపరిశ్రమకు, జాతీయ, విద్యయన, వెదగము చేసికొనుచున్నారు. అది మిక్కిలి పొరపాటు, జాతీయ విద్య యన, పూర్వపు కళల, విద్యల, చేతిపనుల, మున్నగువి వైకి తీసి ప్రోత్సహ మొసంగుటయే యని నమ్ముచు. ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలలో ఇంగ్లీషు విద్య నేర్పబడును. జాతీయ విద్య నేర్పబడును. భూగోళము, త్రవ్వక కళాత్మములు నేర్పబడును. చిత్ర శిఖము, చేతిపనులగు, వద్రంగి, యంత్రగిర్మాణము, మున్నగువి నేర్పబడును. ఇంక ననేకములా కళాశాలలో నేర్పబడును. మొన్న, ప్రజాపక్షపాతి యనదగు, వెంటుంకు పృథునర్యుడీ కళాశాలను, దర్శించి, తమ సామభూతిని చూచియున్నారు. ఈ కళాశాలను గూర్చి ఎంత వాగినినను తిని తీరవచ్చుది ఇప్పుడు మా సోదరులు, కాగ్రహార్యులలో, వామనములలో చూచుటకు సమయము వచ్చింది.

పరిశ్రమ విద్య.

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి అట్లున్ను ఫోటో గ్రాఫర్ల న ఎస్. గోపాల స్వామి నాయనిచే ననుభవముబట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులు చేయవలెనని యుండుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వకచ్చును. ఛాయాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:- ఇందు ఫోటో జాతీయ విధము, దెవలపింగు, గీటించింగు, డబ్బులున్నవి. వెల 8 అణాలు. డిటో 2వ భాగము 1వ భాగమున అభ్యాసులకు కత్తిములని విడిచిన ప్రామెడెకలార్జి, ప్లాటికోటైవ్, వివిధ ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెత్తుట, కంటికి కలువకయుండి కావలసిన కనబడునటుల జేయు వివిధతంత్రములున్నవి. వెల 8 అణాలు.

విద్యార్థుల 1వ భాగము:- లోహముల జేయుట, మద్యగీర సిరాయి, వాతసిరాయి సబ్బులు, సెంటు, రబ్బరు స్టాంపులు. ఎలక్ట్రిక్ వ్యాటరీలు, రెడ్, ఎలక్ట్రిక్ లైటు, రైటు, గిట్టు, ఎచ్చింగ్ కొత్తుకట్టులు అగ్నిపుల్లులు మనమే చేసికొన నేర్చును. వెల 8 అణాలు. డిటో 2వ భాగము:- పోటోలకు కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కేక్లనులు, ప్రతివెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ సెంటు సిరాయి, పన్నీరు, అత్తెలులు, వార్నిషులు, రైడింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. వెల 8 అణాలు.

చిరునామా:- ఎస్. గోపాల్ అందు కంపెనీ, 18 రామానుజయ్య వీధి, సామలూరుపేట, మద్రాసు.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన కీర్తి హార్డింటి హాస్టల్ అందు నర్సింగుహామము బాగాంచికి సము అసిస్టెంటు సుమంత్రీసాని కావలెను ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాను యొక ట్రానింగ్ యానస్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౫-౧౫-౧౫ జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రానింగింగు భక్తియు రూ ౧౦-౦౦-౦౦ కూడ ఇయ్యబడును. కావలసినవారు కర్రటరీ గారి పేర వ్రాసిన, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

"జాతక సర్వస్వము"

ఇది జనోపయోగమును జ్యోతిష గ్రంథము, ప్రస్తుతమున క్రయమునకు సిద్ధముగావున్నది. వెల రూ 2-0-0. పోస్టేజీ పత్రము. వలయువారికి గువవిలాసన

దిగవల్లి
కపిలేశ